

Insteigtas 1886
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
 SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
 Elina Seredova, Brooklyn, N. Y.
METINĖS RENOMERATA:
 Suvienijose Valstijose... \$2.50
 Kanadoje... 3.00
 Visose kitose viešpatystėse 3.50
 Prenumerata apmokama iš kalno.
 Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos
 užrašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apšarinimų kainų klauskite laišku:
 Adresas:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
 120-124 GRAND ST.,
 BROOKLYN, N. Y.

Established 1886
"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
 THE LITHUANIAN WEEKLY
 Published Wednesdays
 at Brooklyn, New York.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
 In United States \$2.50
 To Canada 3.00
 To all other Foreign Countries 3.50
 Advertising rates on application.
 Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., Inc.
 120-124 GRAND ST.,
 BROOKLYN, N. Y.

NO. 32. BROOKLYN, N. Y. RUGPJUČIO (August) 7 d., 1918 M. METAI XXXII.
 (Telephone 2427 Greenpoint) Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act of March 3rd 1879. (Telephone 2427 Greenpoint)

True translation filed with the post master of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 (Trading with the Enemy Act).

SAJUNGIEČIAI ATSIEME 64 MIESTUS

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 (Trading with the Enemy Act).

Vokiečiai tebesitraukia iš Francijos. Sąjungiečiai paėmė vėl 64 miestus, daug amunicijos, ir reikmenų. Vokiečių pulkai trunkdamies ešą dainuoja: „Atgal, atgal į Vokietiją.“ Soissons ir Fismes jau sąjungiečių rankose.

Vokiečių narlavė nuskandino 3 amerikiečių žvejų laivus ties Kanados kraštais.

Japonija sutiko ant Amerikos išlygų apie išsikšimą Rusijon. Neuzilgo Vladivostokan bus pasisūsta maža sąjungiečių armija.

Šios šalies valdžia parekomendavo kongresui, kad drafto istatymas apimtų vyrus tarp 18 ir 45 metų. Kiti kongresmonai nori tik 19 ir 36 metų.

Liepos mėnesyje 300 tukstančių amerikiečių nuplaukė Francijon. Išviso amerikiečių skaičius ten siekia 1,300,000.

Archangelske kilusi prieš bolševikus revoliucija išvijo Raud. Gvardiją. Po to sąjungiečiai išlipo tame mieste.

Iš karės lauko

VOKIEČIAI TEBEBĖGA NUO SAJUNGIEČIŲ SMUGIO.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Londonas. — Užpildami ant 10-ties mylių fronto einančio nuo Buzancy (4 mylios) į pietus nuo Soissons) iki Fere-en-Tardenois ir Seringes, sąjungiečiai pasivarė vienoje vietoje kone dvi mylias į priekį, užgriebdami svarbias augštas, kurių tarpe randasi ir kalnās 205 (į šiaurę nuo Grand Rozoy) bei išlygino alkunę mušlaukyje į rytus nuo Oulchy. Šiame veikime pergalėtojai suėmė 600 vokieškų nelaisvių ir atgavo 4 miestus. Smarkūs mušiai tebesitęsia.

SAJUNGIEČIAI TURI JAU 33,400 VOKIŠKŲ NELAISVIŲ

True translation filed with the postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Paryžius. — Oficialis biuletinas sako: „Galutinās skaičius vokieškų kareivių paimtų tarpe 15-tos ir 31-mos liepos (t. y. nuo pradžios naujo vokiečių už puolimo), Mar-no mušlaukyje ir Champagne siekia 33,400 iš kurių 674 yra oficialūs.“

LUENDORFAS LIEPĖS KIRSTI AMERIKONUS „KIETAI“

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Washingtonas. — Gen. Pershing pasaneša: „Žemiau sėka vertimas prisakymo, kurį vokiečių Vyriausioji Komanda per 1-ją armiją pasiuntė Semetovo korpusui birželio 10, 1918: „Kad pakenkus amerikiečių armijos susiformavimui Francijoje, yra labai svarbu, kad amerikiečiai dalyvaunanti fronto mušiuose būtų kirsti ant kiek galima kietiau, nes yra manoma iš šių kareivių padaryti branduolinius naujų pulkų suformavimui.“ (Pasirašo) Ludendorf.“

PENKI MILIJONAI ANGLŲ MUSASI KARĖS FRONTUOSE

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Washingtonas. — Lordas Curzonas, narys Anglų Karės Kabineto, davė skaitlines, kurios parodo Anglijos pastangas karėje vyrų spēka. Jis sakė, kad Anglija suteikusi nemažiau 7-nių milijonų vyrų ir kad penki milijonai anglų kariauja šiandien ant įvairių svetų esančių karės frontų.

GARBĖS SARAŠAS

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Washingtonas. — Nuostolių lakštuose randasi sekančios lietuviškos pavardės:
 Mirė nuo žaizdų: Juozas Aukštikalnis, So. Boston, Mass.
 Sužeisti: Jonas Bryda (Briedis?), Westfield, Mass.; Juozas Luksinas, Brooklyn, N. Y.; Antanas Balkus, Waterbury, Conn.; Mikola Šušinskas, Brocton, Mass.; Bandravas, Juozas, Detroit, Mich.; Ant Miziniskas, Meriden, Conn.; Mikola Boliški, Cleveland, Ohio.

Iš Visur

KUO ILGIAU VOKIETIJA KARIAUS, TUO BLOGIAU JAI BUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Londonas. — Lloyd George, Anglijos premjeras, kalbėdamas prieš du šimtu Tautos Pramoninkų Unijos narių, pasakė: „Kuo karė ilgiau tęsis tuo aštrėsnės ekonominės išlygos turėti, kurias mes priešui antmesime. Aš manau, kad kuo greičiau jis tą suprās, tuo geriau. Jis kariauja idant antmesti sąjungiečiams savo ekonomines išlygas, tē juos Maskvon, bet pasiunti-

bet jam niekad nepasisėks to padaryti.

„Jei priešas kariaus toliau, kraus ant mūsų vis didesnes naštas, naikins mūsų jaunuomenę, bus kaltas piktadėjystėse, kurios sudrebina pasaulį ir štats tokius keblumus, kad mes po karės negalėsime jam paduoti rankos, tai tuo aštrėsnės bus išlygos, kurias mes antmesime.“

Lloyd George beto sakė, kad žymiausi vargai bus žalios medžiagos bei važtos klausimuose, kur tarpe Anglijos, jos talkių ir kolonijų turi būti pilniausias supratimas viens kito.

DAUGIAU TERORO, ŠAUKIA BOLŠEVIKAI

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Maskva. — Menariame posėdyje Vyriausio (bolševikų) Pild. Kom., Maskvos Sovieto, ir darbo organizacijų, premjeras Leninas ir karės min. Tročkis laikė prakalbas, ir beto priimta sekančios rezoliucijos:
 Pirmas: — Socialistų tėvynė yra pavojuje.
 Antras: — Svarbiausios dabartinės valandos užduotis yra atmušimas čekoslovakų ir gavimas grūdų.
 Trečias: — Kuogalingiausia agitacija turi būti pradėta tarpe darbo klesų išaiškinimui padėjimo ruštumo.
 Ketvirtas: — Priežiura ant buržuazijos, kuri visur bloškiasi prie kontr-revoliucionierių, turi būti padidinta. Sovietų Valdžia turi apsaugoti save, o tam tikslui buržuazija turi būti paimta kontrolėn ir prieš ją pavartotas minios teroras.
 Penktas: — Abėlnu obalsi tur: būti mirtis ar pergalė, su minių ekspediejoms duonos jėškoti, minių militarė organizacija, darbininkų apginklavimu, ir panaudojimu visų spēkų kovai prieš kontr-revoliucijinę buržuaziją.
 Šios rezoliucijos tapo priimtos 30 d. liepos susirinkime.

SOC. REV. UŽMUŠĖ UKRAINOJE VON EICHORNA

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Amsterdamas. — Tulas soc-rev. kuris sakosi buvęs pasiūstas iš Maskvos, bomba užmušė von Eichorną vokieškų armijų komandierų Ukrainoje ir jo palydovą kuomet šie važiavo iš Kazino namo. Užmušėjas suareštuotas.
 Von Eichornas buvo žinomas kaip vienas iš žiauriausių Kairerio generolų. Jis apvogė Vilniaus kraštą, o paskui tą patį darė ir Ukrainoje, kur manė, buk ukrainiečiai esą tik tam, kad pristatyti Vokietijai kuodaugiasiai maisto. Von Eichorno ir Mirbacho užmušimai parodo, jog rusų žmonės dar nevisi vergai, ir kad jie pradeda vartoti tuos pačius kovos budus prieš vokiečių tiraniją, kokius vartojo prieš carizmą.

ČEČAI MOBILIZUOJA RUSUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Amsterdamas. — Anot Maskvos laikraščių, čečiai Omske sumobilizavę nuo 1912 iki 1920 metų pašauktųjų klesas, o Kurgane nuo 1917 iki 1919. Šakoma, kad darbininkai bei ukinkinkai smarkiai užprotestavę prieš tokį pasieligimą. (Kurganas ir Omskas randasi Vakarų Sibiroje).

BOLŠEVIKAI IŠVIJO SAJUNGIEČIŲ PASIUNTINIUS

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Kandalaska, Rusų Laplandas. — Sąjungiečių pasiuntiniams neseniai iškeliausiems iš Vologdos Archangelskan, nebuvo pavelyta pasiilkti tame mieste ir jie pribuvo Kandalaskon.
 Pasiuntiniai apleido Vologdą liepos 25-tą, gavę nuo M. Čičerin, bolševikų užrubežinių dalykų ministerio, pranešimą užreiskiantį, jog jie esą, dideliame pavojuje, ir kad Vologdai ant rytojaus grāšina bombardavimas. Jis kviečiam savo ekonomines išlygas, tē juos Maskvon, bet pasiunti-

niāi nutarė važiuoti Archangelskan iš kur jie tikėjosi susizinti su savo valdžiomis.

Bet Archangelsko Sovietas veikdamas po prisakymu iš Maskvos nepavelino jiem ten pasiilkti, bet davė du mažų rusų laiveliu, ant kurių pasiuntiniai ir iškeliaavo liepos 28, palydimi žvejų laivo, ant nežymios kelionės per Baltiasias jures.

VOKIEČIAI YRA NEAPKENČIAM BALTIJOS ŽEMĖSE.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.

Petrogradas. — Pabėgėliai iš teutonais užimtų rusiškų kraštų praneša apie didėjančią kaimiečių neapykantą prieš vokiečius. Netoli Pskovo, Estonijoje, maisto grobiavimai privedė prie dvejų kaimiečių sukilimų. Antrame, kas tai pranešė kaimiečiams, buk Amerikos ir Japonijos kareiviai pagalba neinsikunioji ir sukilimą patiko nelaimė. Skaičius kaimiečių buvo nužudyta, ir keturių apyribių dvarų trobos buvo sulygintos su žeme kaip pamoka.

KAIP CARAS MIRĖ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.

Amsterdamas. — Nužudymo ryte carą išbudino patulis, iš unteroficiero ir šešių kareivių 5-toje valandoje. Jam buvo prisakyta pasakyta, kur jam buvo praneštas Sovietų Tarybos nuosprendis ir pasakyta, jog nužudymas įvyks už dvejų valandų. Buvusis imperatorius mirties nuosprendį iš klausė labai ramiai, bet pargrįžęs miegstubėn susmuko. Už kelių minutų jis paprašė kunigo, su kuriuo jam buvo pavelyta palikti akis į akį. Po to jis paršė keletą laišku. Kuomet atvyko kareiviai jį vesti nužudymo vieton, caras norėjo pasikelti nuo kreslės, bet neturėjo spēkų. Kunigas ir vienas kareivis turėjo jam padėti. Pasmerkėtasis sunkiai nulipo skadais, kartą suklūpdamas. Kadangi jis be paramos negalėjo stovėti kuomet tapo ateita nužudymo vieton, tai jį apramšė priu stulpo. Jis paršė rankas, lac norėdamas ką tokio pratarti, bet šautuvai prāšeko ir jis krito negyvas.

PRANAŠAUJA BADA VOKIETIJAI.

Amsterdamas. — Pirmą kart nuo pradžios karės upėje Elba (Laba), netoli Tetšeno, aiškiai pasirodė garsus „badų akmuo“, kurio pasirodymas, anot žmonių pasakojimų, reiškias badmetį. Akmuo guli upės vagoje ir buna matomas tik vandeniu labai žemai nupnuolus. Ant jo, senovinėje vokiečių kalboje yra išpjauta sekanči žodžiai: „Pamatę mane — verksite.“

VOKIEČIAI SULAUŽĖ PRIEŠIŲ.

True translation filed with the postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 GĄ TEBEVERGIA BELGUS Washingtonas. — Belgų Legacija paskelbė šį užreiskimą kaslink deportacijų, kurias vokiečiai daro užimtoje Belgijoje: „Yra žinoma, kad pradžioje 1918 metų, nežiurint visų savo prižadų neutralėms šalims ir po-

piežiui, vokiečiai vėl deportavo iš Lokereno (Rytų Flandrai) 27 tukstančius vyrų vidurinės ir darbo klesų dirbti kariškus darbus ant vakarų fronto.

Tapo pranešta, kad 200 tų nelaimingųjų įstengė pargrįžti į gimtinius miestelius. Jie visi yra apverktiname sveikatos stovyje, ir didžiūmoje yra džiovininkai. O kruvinajai, šiltinė, nedapenėjimas, žiaurus apsiėjimas ir mušimas padarė nemažai ankų tarpe Lokereno deportuotų ir nieks nepažymi vietos kur jie pakavoti.“

AMSTERDAMAS. — NUŽUDYMO RYTE CARĄ IŠBUDINO PATULIS, IŠ UNTEROFICIERO IR ŠEŠIŲ KAREIVIŲ 5-TOJE VALANDOJE.

Amsterdamas. — Nužudymo ryte carą išbudino patulis, iš unteroficiero ir šešių kareivių 5-toje valandoje. Jam buvo prisakyta apsiereyti o po to jį nuvedė kambarin, kur jam buvo praneštas Sovietų Tarybos nuosprendis ir pasakyta, jog nužudymas įvyks už dvejų valandų. Buvusis imperatorius mirties nuosprendį iš klausė labai ramiai, bet pargrįžęs miegstubėn susmuko. Už kelių minutų jis paprašė kunigo, su kuriuo jam buvo pavelyta palikti akis į akį. Po to jis paršė keletą laišku. Kuomet atvyko kareiviai jį vesti nužudymo vieton, caras norėjo pasikelti nuo kreslės, bet neturėjo spēkų. Kunigas ir vienas kareivis turėjo jam padėti. Pasmerkėtasis sunkiai nulipo skadais, kartą suklūpdamas. Kadangi jis be paramos negalėjo stovėti kuomet tapo ateita nužudymo vieton, tai jį apramšė priu stulpo. Jis paršė rankas, lac norėdamas ką tokio pratarti, bet šautuvai prāšeko ir jis krito negyvas.

AMSTERDAMAS. — TULAS SOC-REV. KURIS SAKOSI BUVĖS PASIŠTAS IŠ MASKVOS, BOMBA UŽMUŠĖ VON EICHORNA VOKIŠKŲ ARMIJŲ KOMANDIERŲ UKRAINOJE IR JO PALYDOVĄ KUOMET ŠIE VAŽIAVO IŠ KAZINO NAMO. UŽMUŠĖJAS SUAREŠTUOTAS.

Amsterdamas. — Tulas soc-rev. kuris sakosi buvęs pasiūstas iš Maskvos, bomba užmušė von Eichorną vokieškų armijų komandierų Ukrainoje ir jo palydovą kuomet šie važiavo iš Kazino namo. Užmušėjas suareštuotas.
 Von Eichornas buvo žinomas kaip vienas iš žiauriausių Kairerio generolų. Jis apvogė Vilniaus kraštą, o paskui tą patį darė ir Ukrainoje, kur manė, buk ukrainiečiai esą tik tam, kad pristatyti Vokietijai kuodaugiasiai maisto. Von Eichorno ir Mirbacho užmušimai parodo, jog rusų žmonės dar nevisi vergai, ir kad jie pradeda vartoti tuos pačius kovos budus prieš vokiečių tiraniją, kokius vartojo prieš carizmą.

AMSTERDAMAS. — TULAS SOC-REV. KURIS SAKOSI BUVĖS PASIŠTAS IŠ MASKVOS, BOMBA UŽMUŠĖ VON EICHORNA VOKIŠKŲ ARMIJŲ KOMANDIERŲ UKRAINOJE IR JO PALYDOVĄ KUOMET ŠIE VAŽIAVO IŠ KAZINO NAMO. UŽMUŠĖJAS SUAREŠTUOTAS.

Amsterdamas. — Tulas soc-rev. kuris sakosi buvęs pasiūstas iš Maskvos, bomba užmušė von Eichorną vokieškų armijų komandierų Ukrainoje ir jo palydovą kuomet šie važiavo iš Kazino namo. Užmušėjas suareštuotas.
 Von Eichornas buvo žinomas kaip vienas iš žiauriausių Kairerio generolų. Jis apvogė Vilniaus kraštą, o paskui tą patį darė ir Ukrainoje, kur manė, buk ukrainiečiai esą tik tam, kad pristatyti Vokietijai kuodaugiasiai maisto. Von Eichorno ir Mirbacho užmušimai parodo, jog rusų žmonės dar nevisi vergai, ir kad jie pradeda vartoti tuos pačius kovos budus prieš vokiečių tiraniją, kokius vartojo prieš carizmą.

BOLŠEVIKAI LAIMI VLADIVOSTOKO RINKIMUOSE

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Šangai. — Iš Vladivostoko pranešama, kad bolševikų partija laimėjusi miesto rinkimuose. Tas duoda jiem teisę nominuoti miesto majorą.

PRANAŠAUJA BADA VOKIETIJAI.

Amsterdamas. — Pirmą kart nuo pradžios karės upėje Elba (Laba), netoli Tetšeno, aiškiai pasirodė garsus „badų akmuo“, kurio pasirodymas, anot žmonių pasakojimų, reiškias badmetį. Akmuo guli upės vagoje ir buna matomas tik vandeniu labai žemai nupnuolus. Ant jo, senovinėje vokiečių kalboje yra išpjauta sekanči žodžiai: „Pamatę mane — verksite.“

Iš Amerikos

PRAPLĖS DRAFTĄ IKI 19 IR 36 METŲ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Washingtonas. — Karės Sekretorius Bakeris pranešė, jog jau turis prirengęs Karės Dept. rekomendacijas kongresui kaslink armijos padidinimo ir praplėtimo drafto amžių, kurias priduosias sekančioje savaitėje. Nors, kol kas nesakoma, ant kiek amžius bus padidintas, bet didelė didžiūmalonėja 19 ir 36 metų. Rekomendacijų tikslu yra pastatyti iki ateinančiam pavasarui armiją iš 5 milijonų vyrų, iš kurių 3 milijonai jau būtų Francijoje.

NAUJI MOKESČIAI

Washingtonas. — Tam tikras Atstovų Buto komitetas dabar svarsto apie uždėjimą naujų mokesčių, kurie duotų valdžiai apie 8 bilijonus dolarių. Jau sutikta uždėti mokeskis ant cigaru, teatrų, brokerių ir didžiulių taip vadinamų „mail-order“ biznių. Beto uždėta mokeskis ant automobilių.

LAISVĖS PASKOLA PRASIDĖS 28-TĄ RUGSĖJO.

Washingtonas. — Iždo sekretorius paskelbė, kad ketvirta Laisvės Paskola bus pasiulyta žmonėms rugsėjo 28-tą. Agitacija ir užsirašymas tęsis iki spalio 19-tai. Paskolos didumas, metų laikas ir nuosimčiai bus paskelbtū vėliau.

BUS TIK VIENA SUV. VALST. ARMIJA.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Washingtonas. — Karės Dept. paskelbė, kad nuo šiol bus tik vienu viena „Suvienytų Valstijų Armija.“ Reguliarė ir Tautinė armijos bei Tautiška Gvardija tam pa sujungti į vieną kuną ir skirtumai panaikinti.

PRIDERINS KIEKVIENA SUZEISTĄJĮ KOKIAI NORS TARNYSTAI.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.
 Washingtonas. — Vyriausis Gydytojas, generolas Gorgas, paskelbė plenus, sulyg kurių neivienas sužeistas kareivis nebus paleistas iš militarių ligonbučių tol, kol taps, ant kiek galima atsižvelgiant į jo žaizdų kokybę, pilnai prirengtas kokiam nors civiliam gyvenime.

16-ikos kareivių rekordai, iš kurių ligonbučių parodo, jog 134 vyrai gali grįžti ir pilnai pildyti visas karės pareigas; 210 tinka apbružuotam tarnavimui; ir 172 tinka paleidimui iš kariuomenės. Iš šių, 12-ka tapo prirokuota prie bejiegių ar tinkančių į prieglaudas klesą, 121 gali sugrįžti prie savo buvusių darbų, o

39 reikalauja tolimesnio lavinimo idant prirenti prie savo duonos užpelnymo.

VALDZIA PAGELBES 25-IEM TUKSTANTIEM UKINIKU Washingtonas. — Prezidentas Wilsonas pritarė pleni, kuris pavelijs Zėmdirbystės Dept. duoti paskolas 25-iem tukstantiem ukiniku, kurių laukai buvo ištikti sausuma. Kiekvienas gausias nedaugiau kaip \$300, arba po 3 dolarius ant akro ir tik su ta išlyga jei sės tokias sėklas, kurias Zėmdirb. Dept. nurodys. Tokiu budu manoma pagelbėti tiem ukininkams įsodinti savo laukus rudenyje.

NEBENORI DVILYPES PILIETYBES.

Washingtonas. — Sen. Borah, kalbėdamas kongrese pareikalavo idant po kare butų nustatyta tikra politika, kuri išrautų su šaknia visokias dvilypes ištikimybės, kaip duokim ištikimybę Amerikai ir ištikimybę Lietuvai. Visi turi buti ištikimi vien Amerikai anot senatoriaus. Jis sakė: „Aš sakau tiems, kurie atplaukia pas mumis: Prisijunkit prie mūsų šiame dideliame darbe, patapkite dalimi mūsų. Remkit mūsų amerikietiška politiką ir idealus ir garbės vieta stovi atvira jums su tokia pat lygybe kaip ir tiems, kurių gislose teka Pilgrimų kraujas.“

GAZAS PABRANGO CHICAGOJE.

Chicago. — Valstijos Vismonešs Naudojimų komisija pavelinogazo kompanijai pakelti kainą apskritai ant 27 ir pusės nuosimėio. Tas pakėlimas veiksias vienus metus ir duosias kompanijai 4 su puse milijonų dolarių ant metų daugiau negu pirma gaudavo.

Darbininkų Reikalai

DARBININKŲ REIKALAVIMAS SUV. VALSTIJOSE.

Washingtonas. — Darbo Dept. išleido trumpą sutrauką darbo apytovų, kurie veikė iki savaitė užsibaigusei liepos 20. Pasirodo, kad valstijos prie Atlantiko kraštų, labiausiai reikalauja darbininkų ant ukų. Naujoje Anglijoje reikalaujama statytojų, o New Yorke ir Nauj. Anglijoje mechanikų. Mašinistų reikia Rytuose ir Ramiojo Vandenyne kraštuose. Moteris esą apleidžia darbus namuose, hoteluose ir dirbtuvėse ir įieško raštines (clerks) darbu.

ŠVEICARIJOJE GALI KILTI DIDELIS STREIKAS

Bazelis. — Šveicarijos darbo organizacijos buvo padavę valdžiai sekančius reikalavimus: pirma, geresnis pasirupinimas apie pristatymą maisto darbo klesoms; antra, trumpesnė darbo diena, o algas nustato tam tikras biuras; trečias davinimas pinigų valdžios darbininkams idant jie galėtų pergyventi brangenybę ir pirma pasirupinti dėl žiemos maisto bei kuro; ir ketvirtas, kad visi uždraudimai susirinkimų butų atšaukti ir panaikintas patvarkymas uždarančis rubežius pabėgėliams svetimų kariuomenių.

Valdžia sutiko tik ant trečio reikalavimo. Todei tam tikras darbininkų kongresas nutarė, kad šis atsakymas buvo netikėtas ir jei nebus geresnio tai abelnas streikas neišvengtinas.

ANGLŲ AMUNICIJOS GAMINTOJAI GRIZO DARBAN

Londonas. — Streikavę amunicijos gamintojai mass-mitinge priėmė rezoliuciją, kuri sutiko idant valdžios komisija ištirtų dalyką

o darbininkai eisų dirbti. Ton komisijon ineis ir unijų atstovai.

PAKELĖ ALGAS

Bethlehem, Pa. — 40 tukstantų darbininkų tapo paliesta prašėsimu, jog Bethlehemo, Lebano, Steeltono ir kitų miestukų plieno išdirbystėse darbininkams bus pakeltos algos 10 nuosimėiu. Nuo rugp. 1, 1915 jau bus aštuntasis sykis kaip algos taip buvo kečiamos, taip, kad dabar darbininkai gauna du kart tiek, kiek gaudavo anuomet.

Laiškai į Administraciją

Brangūs „V. L.“ veikėjai: Linkiu jums kuogeriausios ištvėrmės. Siunčiu ant Tamistų vardo 15 dolarių ir prašau perduoti į Liet. Nepr. Fondą 10 dolarių, o likusius 5 dol. perduokite nukentėjusiems nuo karės. J. Balčiūnas. P. S. Dar čionai pridėdu 5 dolarius, tai mano draugas Juozas Širvinskas aukauja ir nori kad perduotumėt į N. F. J. B.

Adm. prierasas. — Labai ačiū už rėmimą Lietuvos reikalų. Pienigus noriai perduodame fondams.

Gerbiameji: Meldžiu atleisti man užtai, kad Tamistoms reikėjo mane net kelis kartus raginti atnaujinti prenumeratą už „V. L.“ Reikalai mano buvo taip susipynę, kad aš vos spėjau apdirbti svarbesnius darbus. Prisiunčiu \$2.50 ir linkeidamas geriausių pasekmių, pasilieku. Su pagarba St. Gegužis. Mahanby City, Pa.

Gerbiama „Vien. Liet.“ adm. Su šiuom savo laiškeliu prisiunčiu prenumeratos už laikraštį jusų \$3.00 ir meldžiu man atleisti, kad užtrukau su apsimokėjimu. Su tikra pagarba D. J. Pušis, Portland, Oregon.

Gerbiameji: Aš čia prisiunčiu už 5c. krasos ženklelį ir meldžiu man atsiųsti „V. L.“ N29, nes aš pereitai savaitė negavau „V. L.“ o be „V. L.“ negaliu buti nei vienos dienos. „Vienybė Lietuvosninkų“ yra mano mylimiausias laikraštis, kuris meni mane dvasišku penu jau 8-ni metai ir su „V. L.“ nemanau persiskirti kol mano akis bus atdaros. Viso labo del „V. L.“ adm. ir redakcijos P. Jaras.

Knygynas tai atidengtas stalias ant kurio prikrauta daugybės minčių ir už kurio kiekvienas kviečiamas užimti vietą ir kuris gali pasirinkti ką tik sau nori. Knygynas — tai sankrova, kurion vieni krauja dvasinį turta, o kiti semia iš jo, kad tą turta perdirbti. Tvirtas. Vienas ponas visuomet pasakodavo, kad jis niekad nematė negražių ponų. Vieną kartą labai negraži moteriškė su prislėgta nosia jam tarė: — Pažiūrėk i mane ir prisipažink, kad matai prieš save negražiausią moterį. — Ne, ponai. Tamista taippat graži kaip ir visos kitos. Kaip angelas iš dangaus nupuoles. Juk ne tavo kaltė, kad puldama prislėgei nosi.

CAMBRIDGE, MASS.

Truputis žinių. — Jau 80 jainikiečių iš Cambridge pastojų i tarnystę Dėdei Samui. Nekurie pastojų liuosnoriai, o kiti pildydami isakymą. Kuomet iš tokių mažo miestelio netekom tiek jaunimo-lietuvių, tai dabar viskas kaip ir apmirė. Visi laukiam karės pabaigos, visi norim; kad Amerika liktų pergaletoja. Daugumas rengėsi važiuoti į Lietuvą, kaip tik karė pasibaigs. Vieni nori važiuoti į Lietuvą, kad aplankius gražias buvusias vietas, kaip tai Birutės kalną, Nemuną, Viliją, Kražius ir tt., kiti aplankyti gimines; o tretii užsidėti bizni ir auklėti pramonija. Kuomet kun. Krasnickas apledo mnsų miesta, tai visi katalikai ir tautininkai jautėsi nuomet didelę našta nuo savo pečių, nes kun. Krasnickas katalikams bažnyčioje, o tautininkams visur darė nesmagumų trukdydamas tautiškaime darbe. Dabar turime kun. Juskaiti, kuris yra tautiškas ir nuo tautiškų darbų nesitolina. Žinoma, kaipu kunigui, tai Roma vis pirmoje vietoje. Chora, kaip tautininkų, taip ir socialistų pakriko iš priežasties karės. Ponas H. M. Gervy (anglas Y. M. C. A. sekretorius), kuris per daugelį metų dirbo tarpe lietuvių padėdamas surengti prakalbas, paskaitas ar krutomus paveikslus, garsindamas angly laikraščiuose lietuvių varda, mokindamas vakarais angly kalbos, dabar turbūt bus perkeltas į Erie, Pa. Butų labai skaudu netekti tokio lietuviams brangaus žmogaus. Jau p. P. Bartkevičia buvo keletą kartų nuvažiavęs Y. M. C. A. viršininkų prašyti, kad p. Gervy paliktų ant vietos. Darbai eina gerai. Katrie lietuvių moka dirbti prie mašinu, tie gauna į savaitę tarpe \$35 iki \$100. P. Lapelis.

Gerbiameji: Aš čia prisiunčiu už 5c. krasos ženklelį ir meldžiu man atsiųsti „V. L.“ N29, nes aš pereitai savaitė negavau „V. L.“ o be „V. L.“ negaliu buti nei vienos dienos. „Vienybė Lietuvosninkų“ yra mano mylimiausias laikraštis, kuris meni mane dvasišku penu jau 8-ni metai ir su „V. L.“ nemanau persiskirti kol mano akis bus atdaros. Viso labo del „V. L.“ adm. ir redakcijos P. Jaras.

Tvirtas.

Vienas ponas visuomet pasakodavo, kad jis niekad nematė negražių ponų. Vieną kartą labai negraži moteriškė su prislėgta nosia jam tarė: — Pažiūrėk i mane ir prisipažink, kad matai prieš save negražiausią moterį. — Ne, ponai. Tamista taippat graži kaip ir visos kitos. Kaip angelas iš dangaus nupuoles. Juk ne tavo kaltė, kad puldama prislėgei nosi.

U. S. Food Administration. Just ez de buckwheat cake got flop over on his face, Er'er Bacon's 'd'ance 'roun' en say, sezee: "One good tu'n deserves en nuth'er." sezee—Meanin' dat ef de sojer been go en 'o de fightin' fer us, de leas' we alls kin do is ter een' 'em 't' de wheat—en eat buckwheat bread. Cya meal, rye en barley flour fer us will he'p a lot too.

KORESPONDENCIJOS

KEARNY IR HARRISON, N. J.

Šių dviejų miestelių lietuvių atjautė kuom esą, ir savo gerus norus parodė, susispiesdami į „Lietuvos Neprigulmybės Fondo 13-tą skyrių“. Šitas skyrius dar tik susitvėrė, o narių jau turi 60. Tai labai malonus apsiereiskimas, kad taip skaitlingai nariais organizavimo pradžioje pasirodė. Galima tikėtis, kad, laikui bėgant, ir gal but nepoigam, bus dvigubai tiek narių. Tik tiek nesmagu, kad daugelis narių nebuvo laike pereito susirinkimo, bet pasitikėtina, kad ateinančių susirinkimą visi atsilankys. Sekantis susirinkimas įvyks rugpjūčio 8 d. 1918 m. 8.00 v. vakare, L. Hantmano svetainėje, 756 Harrison Ave., Harrison, N. J. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir naujų atsivesti, nes bus daug svarbių svarstymų, kaslink naujo skyriaus. Raštini. J. V. Baltrukonis.

ELIZABETH, N. J. Jau nėjo! — 6 d. liepos atsiuvo Sv. Kaz. dr-jos piknikas, ant kurio, tarpe kitų dr-jų, buvo užkviesta ir Moterų Ražančiaus. Bet šį kartą moterėlės jau nebėjo prie baro, nors pirmininkė ir pirmininkavo prie jo. Jos pasakė, kad lai atneša alų čion (ant viršaus), nes jau ir taip mumi laikraščiai pajaukia. Bet visgi visai be gėrymų neapsieita. Tik tas gerai, kad moterėlės jau nebelindo į tą pažemini ūrvą. Bet nejaugios, mūsų tautos ateties žvaigždė, negalėtų visiškai pamesti nuodų vartojimą? Nejaugios, mūsų moterėlės, negali surasti švaresnių ir tobulesnių pasilinkimimo būdų kaip sėdėti prie bakinetės. Aš manau, kad gal, jei tik subrustų ir pamestų svėgalus. Tik reikia pabandyti. Nekurios moterėlės ant manes užsipuolė ir net žodžiais pakolijo, kam, aš parašęs „V. L.“ 27 ėm. apie Raž. dr-ją korespondencija. Taigi šiūmi pabriežiū, kad aš neesmu tos korespondencijos autoriumi, ką, tikiuosi paliudys ir „V. L.“ redakcija. (Taip. — Red.) A. P. Zailskas.

SO. BOSTON, MASS.

Veiklus choras. — Gabijos choras, vadovaujant M. Petrauskui, 1918 metais ikišiol pastatė sekančius veikalus: 16 d. kovo „Sventoji Naktis“, 13 d. bal. „Maluninkas ir Kaminakretis“, 1 d. birž. „Lietuviškas Milionierius“. Gi 23 liepos susirinkime nutarė statyti ateinančiam sezonui didelį veikalą „Pileniečiai“. Dabar choras turi vienam mėnesiui atstogas. Ramus.

27 d. liepos atsiuvo L. Kons. kursistų koncertas, kurio programoje žymią vietą užėmė tie, kurie per liepos mėnesį ėmė specialius choro bei orkestros kursus. Ypač atsižymėjo išlavintais balsais A. Sodeika ir P. J. Žiuronas. Taippat neblogai sudainavo ir kiti. Labai buvo malonu klausyti sikstetą, kuriame ir M. Petrauskas ėmė dalyvumą. Jis žavėte-žavėjo. Apart dainų J. Veličkė pagriežė ant smuokos, o A. Liutkevičius paskambino ant piano. Dainos buvo parinktos iš operų, ir todėl buvo gana sunkios. Užtai didelė garbė išpildytojams. Publikos buvo apie du šimtu žmonių. Išsikirstydami žmonės kalbėjo, kad ant tokio koncerto verta mokėti po du doliarų už tiktietą, gi dabar tiktietai buvę po 50 ir 25c. Ramus.

N. PHILADELPHIA, PA.

Liepos 28, 187 SLA. kuopos buvo išvažiuojami į giraitę. Iš toliu svečių buvo atvykę: St. Georžis iš Mahanoy City; pp. J. ir A. Paentai, Sveicevičiai, iš Pottsville. Taipgi dalyvavo sykiu ir Advokatas Freiler iš Pottsville. Šiame susirinkime lyje katejojai buvo: adv. Freiler — angliškai ir St. Gegužis lietuviškai. Po prakalbų S. Bulota pakvietė, visa publika atgiedoję himnus: „My Country“ ir „Lietuva Tėvynė mūsų“. Po hymnų vėl S. Bulota paprašė paaukauti LNF, ką publika ir padarė sumesdama \$17.55. Korespond.

BALTIMORE, MD.

Liepos 4 d. parodė ir klerikalų skundai. — Kaip visose Amerikos lietuvių kolonijose, taip ir Baltimorėje iš sykio buvo pradėta rengties prie parodos išvien su katalikų-klerikalais ir ant pirmo susirinkimo tapo išrinkta du žmonės iš abiejų pusių po vieną, kad susižinotų su visų tautų parodos rengimo komitetu ir nuo jo gautų informacijas, kaip bus rengiamasi prie ištikimybės dienos. Ant sekančio susirinkimo tas komitetas išduoda savo raportą ir pažymi buk miestas nerengia tarptautiškos parodos ir palieka pačioms tautoms rengties paskirai. Paskui buvo pradėta kalbėtis apie atskirą rengimąsi. Bet čia tuoj katalikų-klerikalai sumanė pasinaudoti taja progą ir prie busiančios parodos sumanė prikergti parapijos pikniką, kad su paroda būtų maršnuojama ant pikniko. Žinoma, tautininkai ant to nesutiko pamatuodami, kad jie negalės savo žmonių priversti eiti ant parapijos pikniko; bet klerikalai atsakė, kad mus klebonas kitaip nesutiks. Tas susirinkimas taip ir užsibaigė su taja pastaba, kad jeigu pasirodys, kad bus galima rengties bendrai vėl susauktai bendrą komiteto susirinkimą. Bet klerikalai sumanė rengti parodą vieni ir pradėjo mėti ty plakatas šaukiančius visus Baltimorės lietuvius ant mass-mitingo birželio 17 d. į Sv. Alfonso svetainę, bet jį ta susirinkimą susirinko vos apie 20 ypatų (o tame tarpe buvo apie tris tautininkai, kurie laikėsi guošaliai) ir nutarė valutinai rengti parodą parapijos ir visos Baltimorės lietuvių vardu pamatuodami, kad lietuvių tauta tik katalikų partijai priklauso ir baltimorės visi lietuvių tos partijos nariai ir kad su paroda maršuoti į parapijos pikniką. Bet už kelių dienų miesto majoras per laikraščius pakviečia visas tautas į miesto butą del apkalbėjimo apie prisirėngimą ištikimybės dienai pažymėdamas, kad visos atsiųstų kuonodaugiausia savo atstovų. Nuo tautininkų nuėjo atstovai, kurie buvo rinkti utinio C. K. skyriaus ir turėjo ingaliojimus nuo 11 draugysčių. Taip

SO. BOSTON, MASS.

Veiklus choras. — Gabijos choras, vadovaujant M. Petrauskui, 1918 metais ikišiol pastatė sekančius veikalus: 16 d. kovo „Sventoji Naktis“, 13 d. bal. „Maluninkas ir Kaminakretis“, 1 d. birž. „Lietuviškas Milionierius“. Gi 23 liepos susirinkime nutarė statyti ateinančiam sezonui didelį veikalą „Pileniečiai“. Dabar choras turi vienam mėnesiui atstogas. Ramus.

27 d. liepos atsiuvo L. Kons. kursistų koncertas, kurio programoje žymią vietą užėmė tie, kurie per liepos mėnesį ėmė specialius choro bei orkestros kursus. Ypač atsižymėjo išlavintais balsais A. Sodeika ir P. J. Žiuronas. Taippat neblogai sudainavo ir kiti. Labai buvo malonu klausyti sikstetą, kuriame ir M. Petrauskas ėmė dalyvumą. Jis žavėte-žavėjo. Apart dainų J. Veličkė pagriežė ant smuokos, o A. Liutkevičius paskambino ant piano. Dainos buvo parinktos iš operų, ir todėl buvo gana sunkios. Užtai didelė garbė išpildytojams. Publikos buvo apie du šimtu žmonių. Išsikirstydami žmonės kalbėjo, kad ant tokio koncerto verta mokėti po du doliarų už tiktietą, gi dabar tiktietai buvę po 50 ir 25c. Ramus.

N. PHILADELPHIA, PA.

Liepos 28, 187 SLA. kuopos buvo išvažiuojami į giraitę. Iš toliu svečių buvo atvykę: St. Georžis iš Mahanoy City; pp. J. ir A. Paentai, Sveicevičiai, iš Pottsville. Taipgi dalyvavo sykiu ir Advokatas Freiler iš Pottsville. Šiame susirinkime lyje katejojai buvo: adv. Freiler — angliškai ir St. Gegužis lietuviškai. Po prakalbų S. Bulota pakvietė, visa publika atgiedoję himnus: „My Country“ ir „Lietuva Tėvynė mūsų“. Po hymnų vėl S. Bulota paprašė paaukauti LNF, ką publika ir padarė sumesdama \$17.55. Korespond.

BALTIMORE, MD.

Liepos 4 d. parodė ir klerikalų skundai. — Kaip visose Amerikos lietuvių kolonijose, taip ir Baltimorėje iš sykio buvo pradėta rengties prie parodos išvien su katalikų-klerikalais ir ant pirmo susirinkimo tapo išrinkta du žmonės iš abiejų pusių po vieną, kad susižinotų su visų tautų parodos rengimo komitetu ir nuo jo gautų informacijas, kaip bus rengiamasi prie ištikimybės dienos. Ant sekančio susirinkimo tas komitetas išduoda savo raportą ir pažymi buk miestas nerengia tarptautiškos parodos ir palieka pačioms tautoms rengties paskirai. Paskui buvo pradėta kalbėtis apie atskirą rengimąsi. Bet čia tuoj katalikų-klerikalai sumanė pasinaudoti taja progą ir prie busiančios parodos sumanė prikergti parapijos pikniką, kad su paroda būtų maršnuojama ant pikniko. Žinoma, tautininkai ant to nesutiko pamatuodami, kad jie negalės savo žmonių priversti eiti ant parapijos pikniko; bet klerikalai atsakė, kad mus klebonas kitaip nesutiks. Tas susirinkimas taip ir užsibaigė su taja pastaba, kad jeigu pasirodys, kad bus galima rengties bendrai vėl susauktai bendrą komiteto susirinkimą. Bet klerikalai sumanė rengti parodą vieni ir pradėjo mėti ty plakatas šaukiančius visus Baltimorės lietuvius ant mass-mitingo birželio 17 d. į Sv. Alfonso svetainę, bet jį ta susirinkimą susirinko vos apie 20 ypatų (o tame tarpe buvo apie tris tautininkai, kurie laikėsi guošaliai) ir nutarė valutinai rengti parodą parapijos ir visos Baltimorės lietuvių vardu pamatuodami, kad lietuvių tauta tik katalikų partijai priklauso ir baltimorės visi lietuvių tos partijos nariai ir kad su paroda maršuoti į parapijos pikniką. Bet už kelių dienų miesto majoras per laikraščius pakviečia visas tautas į miesto butą del apkalbėjimo apie prisirėngimą ištikimybės dienai pažymėdamas, kad visos atsiųstų kuonodaugiausia savo atstovų. Nuo tautininkų nuėjo atstovai, kurie buvo rinkti utinio C. K. skyriaus ir turėjo ingaliojimus nuo 11 draugysčių. Taip

pat atėjo ir keletas klerikalų. Bet kada buvo užklausta ar yra lietuvių tauta ir kokia ypata reprezentuoja lietuvius, tai vienas klerikalas visai neformališkai atsistojė ir sako, yra, o reprezentuojanti lietuvius ypata yra Petras Lazauskas. Tada to miesto susirinkimo sekretorius pašaukia P. Lazauską ir užklausia ar apsiima reprezentuoti lietuvius. P. Lazauskas atsako, kad apsiima ir pažymi, kad jis negali reprezentuoti parapijos, nes neturi ingaliojimo. Čia tuoj pribėgo prie P. L. vienas klerikalas ir sako: „Reprezentuok ir parapiją, vistiek kad ir neturi ingaliojimo,“ bet P. L. nesutinka. Tuom tarpu užklausia pono klerikalo: „Ką tu reprezentuoji.“ Tas atsako: „Svento Alfonso parapiją.“ Gerai. Pasakyk kiek draugijų parapija gali reprezentuoti.“ O kad tu ponų nebuvo prisirengta, tai jie griebsi si surašyti draugijų vardus ir tame tarpe iš publikos buvo pastebėta, kad čia ne parapijos reprezentuojama, bet tautos, o parapija jeigu nori, tai gali eiti su savo tautos draugijoms. Taip ir paliko.

Ant rytojaus pasirodė laikraščiuose visų tautų surašas, kas jas reprezentuoja ir kiek draugijų. Lietuvių buvo paduota 11 draugijų, kurias reprezentuoja P. Lazauskas, o klerikalų su jų parapija nebuvo. Tuomet klerikalai labai užpyko. Vienas svietiškis ir vienas dvasiškis vadas pradėjo bėgoti ir skusti P. Lazauską svėtimtaučiams, kad P. L. butų išmestas, nes P. L. yra bedievis, buk jis sumelavęs ir perdaug drųjų vardų pridavęs. Sakė, kad joikių draugijų nėra, yra tik parapija ir visi lietuvių priguli prie parapijos, o kitokių draugysčių nėra. Sakė, kad tas bedievis nevertas lietuvių reprezentuoti, nes lietuvių tauta yra visa katalikiška. Nors jie visai skundė, bet nieko nepadarė, tik patis save susikompromitavo ir paliko melagiais skundikais. Bet potam klerikalų štabas nors tiek atsigriebė. Susitarė, nuneš savo paveikslus į „Sun“ redakciją ir pasidavė save lietuvių veikėjais, bet „Sun“ redakcija pasakė, kad paveikslų neužtenka, reikia parodyti savo darba, nes girdi, veikimo visai nesimato ištikimybės dienos parodoje. „Sun“ redakcija reikalavo parodyti darba, tai mes patalpinsime ir jusų paveikslus. Tada p. J. Vasiliauskas paduoda savo surašą ir savo veikimą. Pasiduoda net ir SLA. kuopos prezidentu (o vienok jis nėra nei nariu SLA.). Visur tik Vasiliauskas ir Vasiliauskas, reikšia jis visų organizatorius. Nors paminiėjo draugijų vardus ir prezidentų vardus, bet P. Lazausko kaip lietuvių reprezentatoriaus ir parodos maršalkos nesuminėjo. Mat jie nieko daugiau negalėdami padaryti, tai nors P. L. vardą užslėpė. Apart to dar jie daug daugiau ir draugijų sau prisiskaitė, negu jų čia yra.

Ant rytojaus pasirodė laikraščiuose visų tautų surašas, kas jas reprezentuoja ir kiek draugijų. Lietuvių buvo paduota 11 draugijų, kurias reprezentuoja P. Lazauskas, o klerikalų su jų parapija nebuvo. Tuomet klerikalai labai užpyko. Vienas svietiškis ir vienas dvasiškis vadas pradėjo bėgoti ir skusti P. Lazauską svėtimtaučiams, kad P. L. butų išmestas, nes P. L. yra bedievis, buk jis sumelavęs ir perdaug drųjų vardų pridavęs. Sakė, kad joikių draugijų nėra, yra tik parapija ir visi lietuvių priguli prie parapijos, o kitokių draugysčių nėra. Sakė, kad tas bedievis nevertas lietuvių reprezentuoti, nes lietuvių tauta yra visa katalikiška. Nors jie visai skundė, bet nieko nepadarė, tik patis save susikompromitavo ir paliko melagiais skundikais. Bet potam klerikalų štabas nors tiek atsigriebė. Susitarė, nuneš savo paveikslus į „Sun“ redakciją ir pasidavė save lietuvių veikėjais, bet „Sun“ redakcija pasakė, kad paveikslų neužtenka, reikia parodyti savo darba, nes girdi, veikimo visai nesimato ištikimybės dienos parodoje. „Sun“ redakcija reikalavo parodyti darba, tai mes patalpinsime ir jusų paveikslus. Tada p. J. Vasiliauskas paduoda savo surašą ir savo veikimą. Pasiduoda net ir SLA. kuopos prezidentu (o vienok jis nėra nei nariu SLA.). Visur tik Vasiliauskas ir Vasiliauskas, reikšia jis visų organizatorius. Nors paminiėjo draugijų vardus ir prezidentų vardus, bet P. Lazausko kaip lietuvių reprezentatoriaus ir parodos maršalkos nesuminėjo. Mat jie nieko daugiau negalėdami padaryti, tai nors P. L. vardą užslėpė. Apart to dar jie daug daugiau ir draugijų sau prisiskaitė, negu jų čia yra.

Tautininkas.

Linkuva (Jonisk. apskr.). — Musų miestelis yra mažas. Prieš karę čia buvo apie 4000 gyv., šiandien gi kaip visur, taip ir pas mus — jų skaičius sumažėjo. Bet liaudies gyvenimas bėga senovės vaga. Visos draugijos, kurios buvo prieš karę — dar ir dabar tebegyvuoja, k. a. „Blaivininkų Dr-ja“, „Moterų dr-ja“, „Pašalpos dr-ja“, „Vartotojų dr-ja“, „Blaivininkų ir moterų draugijos turi po arbatnamį. Pabaigoje 1917 m. Linkuvoj tapo inkurta ir „Pirklių Dr-ja“, kuriai, kaip matyti, gerai klojasi.

Iš Lietuvos

Linkuva (Jonisk. apskr.). — Musų miestelis yra mažas. Prieš karę čia buvo apie 4000 gyv., šiandien gi kaip visur, taip ir pas mus — jų skaičius sumažėjo. Bet liaudies gyvenimas bėga senovės vaga. Visos draugijos, kurios buvo prieš karę — dar ir dabar tebegyvuoja, k. a. „Blaivininkų Dr-ja“, „Moterų dr-ja“, „Pašalpos dr-ja“, „Vartotojų dr-ja“, „Blaivininkų ir moterų draugijos turi po arbatnamį. Pabaigoje 1917 m. Linkuvoj tapo inkurta ir „Pirklių Dr-ja“, kuriai, kaip matyti, gerai klojasi.

Tautininkas.

Karė musų miestelio beveik nužkabino: tik kur-ne-kur buvo atskirų šaudymų. Taigi nieko įžymesnio ir neatsitiko. Prieš karę Linkuvoj buvo dviklasė mokykla ir atskira mergaičių, išviso su keturiais mokytojais. Bet rusams pasitraukus, ir užėjus vokiečiams gerbiamųjų mokytojų Ig. Brazdžiūno ir P. Spudo rūpesniu mokykla neuždarė savo durų, bet tebeveikia paprastai kaip ir seniau. Kas yra dar svarbian — nuo pirmos mokyklos atidarymo dienos buvo sykiu įsteigta ir suaugusiems kursai, kurie ir ligi šios dienos gyvuoja. Dabar Linkuvoj yra dviklasė mokykla su trimis mokytojais: Ig. Brazdžiū-

nu, P. Spudu ir J. Gaidelioniu; be to dar yra dvi mokyklos Gaižiūnų kaime, mokytojauja Ig. Griegas ir Laboriuose mokytojauja mokytoja p-lė T. Rinķunaitė. Rūpesniu mok. Ig. Br. ir mok. P. Sp., o taigpi ir vietinio klebono L. Šiaučiuo, jau yra gautas leidimas atidaryti Linkuvoj gimnaziją. Iš pradžių bus atidaryta tik pirmosios keturios klesos. 12 d. sausio buvo visuotinas metinis narių susirinkimas „Vartotojų dr-jos“ ir iš kasos buvo paaukauta 2,000 rublių gimnazijos kurimui; beto tą dieną buvo suaukauta 900 rublių, viso labo 2900 rublių. Buto gimnazijai dar nėra nusamdyta.

L. Michulauskis.

Del mūsų tautinės vėliavos. — Pasitaiko vietų, kur dar ir ligi šiol nežino kokios yra Lietuvos vėliavos. Lietuvos vėliavų yra dvi rūši: Lietuvos valstybės vėliava yra visa raudona su baltos spalvos Vytimi; lietuvių tautinė vėliava, kaip ją nustatė Lietuvos Taryba, yra sudaryta iš trijų spalvų, gulsčiai sudėtą: iš viršaus geltona, vidury žalia ir apačioj raudona. Be to, tautinė vėliava gal buti su Vytimi ir be Vyties. Jei su Vytimi, tai Vytis privalo buti raudonam lauke ir padėtas arba po kairės augštutiniam vėliavos kampe, arba vėliavos viduryje.

Vilniaus universiteto reikalai.

— Kaip tenka patirti, tariamasi del Vilniaus universiteto programos ir biudžeto. Vilniaus universiteto stovis aiškėja. Pastaruoju laiku Lietuvos Tarybos prezidentumas paskyrė tris žmones į komisiją, kuri turi rūpintis universiteto inkurimu Vilniuje. Tą komisiją sudaro M. Yčas, Permės universit. prof. A. Valdemaras ir Vilniaus gim. direktorius M. Biržiš ka. Nuskirtoji komisija skubiai rusiia planą ir universiteto biudžetą.

Prof. A. Valdemaras tais reikalais šiomis dienomis išvažiuo Berlinan. Universitetas manoma steigti senuose Vilniaus universiteto rumuose, kur dabar yra viešasis knygynas ir pirmoji gimnazija. Universitetas yra manomas atidaryti butinai jau ši rudenį. Visų pirma stengiamasi atidaryti juristų ir filologų pirmasis skyrius. Teologijos bus I ir II, o gal net ir trečiasis skyrius.

Delei būtinumo, universitetas Vilniuje yra labai reikalingas. Daugybė moksleivių merginų ir vaikinių, išstremtųjų Rusijon, baigė vidurinius mokyklas ir neturi kur toliau mokslo testii. Vieno M. Yčo vyrų ir moterų gimnazijų Voronežiuje per trejus metus baigė du su puse šimto mokinių; be to, ten pat buvo Vilkaviškio gimnazija; lietuvių mokinosi dar ir rusų gimnazijose. Taigi vienam Voronežiuje baigė gimnazijos mažiausia 300 lietuvių. Jaroslavlio gimn. baigė 50 lietuvių, daug baigė Petrapilio gimnazijose, Mitaujos (nukelta Rostovan ant Dono), Palangos, Kanno kom. mokykloje, Maskvos gimn. ir realiuose Saratove, Samaroje ir kituose miestuose. Nors apskritai sunku butų pasakyti kiek baigė gimnazijas, tik apskritai galima skirti mažiausia 500 moksleivių. Tiesa visi Vilniaus universitetas negalės įstoti, bet jų tarpe vis bus keli šimtai stojančių ir prie jų priskiriant dar teologus studentus ir mokerčius lietuviškai svėtimtaučius, galima spręsti, jog Vilniaus universitetas iskarto turės daugiau negu 300 studentų.

Mūsų kompozitorius Tallat Kelpša, kaip tenka patirti sėdjs Daugpilyje ir laukiąs progos pašvažiuti Vilniun, kur ims darbuotis prie chorų, iškilimėms besiantinant.

Vilniun parvažiavo dailininkas Sklerys ir stud. Antonina Gustaitytė, iš Mogilevo parvažiavo kun. prof. Petras Kraujalis. („Lietuvos Aidas“)

KULTURINĖ LYGA.

Tuojaus po caro valdžios nuvertimo Rusijoje daugelis rimtesnių veikėjų jau iš pirmųjų nuotikių pamatė, kad Rusiją laukia dideli ir sunkūs likimo kirčiai. Pamatė, kad dar rusas valstietis yra tamsus, nekultūriškas, o rusas inteligentas yra ultra svajojantis, skriejantis svajonių padangėse. Ir pirmasai ir antrasai neturi jokios praktikos, jokio patyrimo, jokio subrendimo. Jau iš pirmų nuotikių po revoliucijai pastebėta tapo, kad abelnai rusams ar tai inteligentams ar valstiečiams stoka kultūros pilnoje to žodžio prasmėje. Tą matydami rimtesnieji veikėjai pirmiausiai ir griežiai užlopinė tą plyšį. Jie tuojaus susaukė Petrogradan susivaziavimą ir įsteigė Rusų Kultūrinę Lygą.

Tos lygos nariais galėjo būti visokių partijų ir visokių pažiūrų žmonės, lygiai vyrai ir moteris. Jos uždaviniu buvo pakėlimas kultūros kaip tarp mokslus baigusių, taip ir tarp paprastų valstiečių. Reikia pastebėti ir tai, kad ton lygon neprisidėjo iš vienos pusės popai-šovinistai, o iš kitos pusės kraštutiniai socialistai. Pirmieji neprisidėjo delto, kad jau ir taip augsta kultura pas rusus, kam girdi, dar platinėti „bedievybę.“ Antrieji gi aiškino, kad ne kulturoje dalykas, bet pagerinime darbininkų buvio, kaip ir tas nebutų kultūrinis reikalas.

Vienok tai Lygai nelemta buvo išbujoti. Ji nespėjo sutvirtėti, kaip užėjo bolševikiška rėda, kurios taip tie kultūristai bijojo ir apie tą Lygą, jau daugiau nieko nebuvo girdėti.

Tokis apsišėikimas pas rusus labai daug turėtų mus ypač amerikiečius lietuvius pamokinti. Lietuviai nors turi mokslą, bet kultūros tai jau kitai stoka. Ir tai stoka netik prastiems žmonėms, bet net pirmėiliams vadovams. Kur nei pažvelgsi, kur nei dirstel si, visur pamatysi pas mus stoką kultūriškumą. Laikraščiai per dēm ir ištisai „griešija“ prieš kultūriškumą, draugijų susirinkimai, susivaziavimai taip pat. Tik del stokos kultūriškumo pas mus varžytinės už fondus, už asmenis, už vadovavimą. Daug nekultūriško elemento ir partijų kovoje, ko voje kiekvieno už savus idealus. Stoka kultūriškumo mus apsiėjimuose, santikinuose ir perdēm vi same drauginiame gyvenime. Vienu žodžiu, kultūriškumo stoka visur, ir tiktai del tos stokos nukentia visi mūsų reikalai.

Iš kitos pusės nematyti gi kito išėjimo iš to nelemto padėjimo, kaip tik pakėlime kultūros. Tiesa, lietuviai tų kultūrą kelia per savo organizacijas, laikraščius ir apšvietą. Kelia jau iš senai, daug jau padaryta, bet dar daugiau reikia padaryti. Čia ir kyla klausimas, ar pakanka tų kultūrinų įrankių, kokius mes turime?

Atsakymas tiktai vienas: ne, nepakanka. Ir mus būtina reikėtų, kaip kad rusams, suorganizuoti kultūrinę lygą. Ton lygon galėtų priklausyti visi, kam tik rūpi kultura. Tokiai kultūriniai lygai ir turėtų būti pavestas darbas įsteigimui knygynų, universitetų mokyklų ir tt. ir tt. Galite suprasti, kad tai negali padengti jokia kokia nors organizacija, jokia įstaiga. Tą gali padaryti tiktai eilė organizacijų, tą gali tiktai atlikti lyga. Mes čionai tik tai paduodame mintį, arba taip sakant, pakeliame klausimą, tad plačiai ir neaiškinsime to klausimo.

Viena užbaigimui galėtume pasakyti, mus amerikiečiams reikė-

tų kultūriško susivaziavimo. Susivaziavimo visų veikėjų, tai yra tų, kurie daro intaką ant mūsų kultūrinio kilimo, kad jie bent susivaziavime nustatytų pradus arba principus, kuriais mes galėtume eiti. Dabar jau net pačių kultūrinų principų supratimas pas mus nevienuodas. Ką vienas skaito kultūrišku ir geru, į tą kitas žiuri kaip į smalvirystę. Juk taip sakdami neperdedame.

Partijų dalykuose, nuomonėse, pasauležvalgoje, skonyje, pažiurose į dailą buvo, yra ir bus skirtingai. Tai neišvengiamai. Bet kaip gali skirtis viename ir tame pat laike gyvenantis lietuviai, sunų vienos ir tos pačios motinos, auklėtiniai vienos ir tos pačios praeities, tradicijų, papročių? Čia nėra ir neturėtų būti skirtingumo; kultura lygiai visiems būnagi ir lygiai visiems reikalinga. Todel ir jos kėlimas turėtų lygiai visiems rūpėti. Reikėtų šitą gerai pasvarstyti ir susaukti visų Amerikos lietuvių kultūrinį susivaziavimą.

—ooo000ooo—

KETURIŲ METŲ PASAULINĖS KARĖS SUKAKTUVĖS

True translation filed with the postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.

Lygiai keturi metai atgal 1 d. rugpjūčio ant Austrijos-Serbijos rubežiaus likosi išsautas pirmutinis šuvis. Tai buvo signalas po kurio sujudo visas pasaulis. Iki šiol per keturis metus išsauta milijardai šuvių, žuvo milijonai žmonių, kiti milijonai likosi sužeisti, pasiliko elgetomis, paliečiais visam gyvenimui. Dar dešėtkai milijonų vyrų ir moterų metė savo rankų darbą, kad stotų ir dirbtuves gaminimo ginklų ir amunicijos. Per keturis metus Europoje tęsiasi baisiausia audra, liejasi kraujas.

Reikia suprasti, kad šiandien kariauja 33 valstybės. Vienoje pušė, visur pamatysi pas mus stoką kultūriškumą. Laikraščiai per dēm ir ištisai „griešija“ prieš kultūriškumą, draugijų susirinkimai, susivaziavimai taip pat. Tik del stokos kultūriškumo pas mus varžytinės už fondus, už asmenis, už vadovavimą. Daug nekultūriško elemento ir partijų kovoje, ko voje kiekvieno už savus idealus. Stoka kultūriškumo mus apsiėjimuose, santikinuose ir perdēm vi same drauginiame gyvenime. Vienu žodžiu, kultūriškumo stoka visur, ir tiktai del tos stokos nukentia visi mūsų reikalai.

Iš kitos pusės nematyti gi kito išėjimo iš to nelemto padėjimo, kaip tik pakėlime kultūros. Tiesa, lietuviai tų kultūrą kelia per savo organizacijas, laikraščius ir apšvietą. Kelia jau iš senai, daug jau padaryta, bet dar daugiau reikia padaryti. Čia ir kyla klausimas, ar pakanka tų kultūrinų įrankių, kokius mes turime?

Atsakymas tiktai vienas: ne, nepakanka. Ir mus būtina reikėtų, kaip kad rusams, suorganizuoti kultūrinę lygą. Ton lygon galėtų priklausyti visi, kam tik rūpi kultura. Tokiai kultūriniai lygai ir turėtų būti pavestas darbas įsteigimui knygynų, universitetų mokyklų ir tt. ir tt. Galite suprasti, kad tai negali padengti jokia kokia nors organizacija, jokia įstaiga. Tą gali padaryti tiktai eilė organizacijų, tą gali tiktai atlikti lyga. Mes čionai tik tai paduodame mintį, arba taip sakant, pakeliame klausimą, tad plačiai ir neaiškinsime to klausimo.

Viena užbaigimui galėtume pasakyti, mus amerikiečiams reikė-

viskas galima, kad turi paimti viršų doriškoji pajėga ir kad negalima butų silpnesnį suminti, o menkesnį skriausti, kaip tą mokina vokiškasis mokslas.

Kas paims viršų? Aišku, kad tiesa paims viršų; kitaip pasaulio pabaiga turėtų būti. O tiesa, yra toje pusėje, kuri nieko sau nenori, o tik nori pasaulį išliuosuoti. Tai yra paims viršų sąjungiečiai, ir kitaip buti negali.

Ir galas šios karės jau nebetoli. Aigiausiai ji tęsis metus ar pusantrų. Jau virto šios karės skaito lapas. Jau teutonai kalba apie taiką, tik jų savymylstė neleičia jiems prisipažinti, kad jau jų dainelė sudainuota.

Įžengdami į penktuosius karės metus jau matome giedrą tiesos prošvaitą. Ji artinasi. Artinasi pasaulio išliuosavimas, o kartu ir mūsų Lietuvos laisvė ir nepri gulmybė. Tik dirbkim, nantaikoje dirbkim!

— PERŽVALGA —

Iš mūsų politiškojo darbo. Lietuvių katalikų informacijos biuras Washingtone praneša, kad Sur. Valst. valdžia patenkinta taja politika kurią veda lietuviai. Jei viskas bus taip ir toliau, tai valdžia prizada išsirupinti vietą lietuvių atstovams taikos konferencijoje.

Kaslink jungimo Lietuvos prie Lenkijos, tai valdžia jau įsitikinusi, kad tai negalimas daiktas. Valdžia dikičiai remia lietuvių tautinį judėjimą.

Kaslink pasiuntimo delegatų Šveicarijon nuo A. L. Tarybos, tai valdžia labai daug dēda svarbos. Manoma, kad ta delegacija padarys didelę intaką ant Europos lietuvių ir kad tas daug reikš išgavime Lietuvai nepriklausomybės.

Tautinė gi Taryba dabar gana daug darbuojasi amerikoniškoje preseoje ir susirašinėjimais su įžymiais žmonėmis. Apart to ruošiamasi apie išleidimą tam tikrų veikalų anglų kalboje.

Gi neužilgo nuvyks Washington Dr. J. Šliupas, kuris be abejo daug pasidarbuos del lietuvių.

// Kas pas mus negerai?

Lietuviškoji visuomenė neiškieriant jokią srovę dar kaip ir nepripaugo prie svarbesnių darbų. Paprastai jie kas sumanė kokį nors darbą, kokį sumanytą, tai jis butinai reikalauja, kad visi, tai yra kad bent nors visa srovė jo tą sumanytą ar darbą remtų.

Iš kitos pusės, jei kas kokiam sumanymui nepritaria, ir tai tankiausiai del asmeniško pobūdžio, tai jis netik kad laikosi nuosėliai, bet eina ir dirba priešingai, kenkia. Rezultate pasidaro tas, kad vieni dirba, o kiti griauja. Taip yra pas lietuvius perdēm.

Pas svetintautčius visiškaiki kitaip yra. Jei pas ką atsitado praktiškoji idėja, jis jišėko sau šalininkų, organizuoja, dirba, bet nekeikia tuos, kurie prie jo sumanymo neprisideda.

Iš kitos pusės svetintautis jei kam nepritaria, tai jis į tai neatreipia domos, praeina pro šalį, bet niekadus jis svetimam darbiu nenkenkia. Jei tokis darbas butų blėdingas, tai jis tą palieka įstatymams, teismui, valdžiai.

Išėina taip, kad pas mus vieni organizuoja, tai kiti dizorganizuoja; vieni stato — kiti griauja. Ir tai vienoje ir toje pat srovėje daroma. Yra net tokių, kurie nieko daugiau ir neveikia, kaip tik kitus peikia. Gale mes stovime ant vietos, pastangos nueina perniek.

Svetintautis nežino kas tai yra kita peikti ar kitam kenkti. Jei kas jam nepatinka, jis su tom neturi reikalo. Paskui jis vėl patis ką veikdamas pasitiki sau, bet ne kitiems. Gale svetintautiai atlieka didelius darbus.

Nors sykį mes lietuviai išmokime vieno: nekenkime kitiems, jei nepatinka kas neprisidėkime, bet neišdriskime kam nors kenkti, nepeikime kitų darbų. Iš kitos pusės nereikalaukime, kad visi jau remtų kiekvieną sumanytą. Bet šiūnūmi laikū visi turi užmiršti,

kas yra griovimas; reikia statyti. Kas negerai bus pastatyta, tas pats sugrius. Šitą turėtume niekad nepamiršti.

// Vidurinės srovės dienraštis.

Iki šiol abidvi kraštutinės srovės turėjo po savo dienraštį, tik viena vidurinė srovė neturėjo. Tas jau reiskia, kad pat svarbiausia srovė ant kurios labiausiai gūla šio momento darbas už Lietuvos laisvę, neturėjo įnagio, kuriuomi galėtų tą veikti.

Dabar „Lietuva“ arba teisingiau sakant, Chicagos tautininkai organizuoja dienraštį ir tas darbas jiems vyksta. Ant kiek tas reikalas yra svarbus, tai vargu išskaitliuoti, tai bene svarbiausias reikalas vidurinės srovės. Todel to dienraščio įsteigimą turi rūpėti visiems vidurinės srovės žmonėms ir veikėjams. Privalumas kiekvieno ingyti nors porą to dienraščio šerų.

Klausimas tik ar įsisteigs, — daugelis abejoja. Juk popiera ir darbininkai labai brangiai atsieina. Į tai reikia atsakyti, kad jokios abejonės negali buti. Paprastai dienraštis turintis 10,000 skaitytojų jau gali lengvai išsilaikyti. O Chicagos tokia kolonija, kad ji viena daugiau skaitytojų gali duoti. Juk dabar tenai daugelis skaito „Naujienas“ tiktai todel, kad nėra geresnio dienraščio. Mažiausiai „Naujienos“ nustot trečdaliu savo skaitytojų, kaip tautininkai inkurs savo dienraštį.

Su „Draugu“ iš katalikų pusės dar blogiau atsitiks. Juk jei jam gerai sekstųsi, tai nereikėtų visokių kontestų ir kitokių bizniškų „aukų“ — rinkimo. Paskui vėl „Draugas“, kaip jau seniau rašėme, visai krypta klerikalėn pusei ir turbūt ne bereikalo kun. Kemėšis, kaip pats „Draugas“ praneša, išstojo iš redakcijos. Tas juk ką nors reiskia. Redaktoriai juk neberekalo bēga iš „Drugo“ redakcijos.

Vienu žodžiu, „Lietuvos“ dienrašėiui susidaro geriausias aplinkybės. Bet nežiurint į tai, jokis darbas pats per save nepasidaro; tam reikalingas darbas ir kapitalas įsteigimui. Todel kiekvienas tikras lietuvis, kuriam rūpi demokratybė ir Lietuva privalo remti tą stėigiamą dienraštį.

Tiesą pasakius, tautininkams reikėtų dvejų dienraščių, vieno rytuose, kito vakaruose. Bet dvejų darbų nedirbkime kartu, nes nei vieno kaip reikia neatliksime. Pirmiausiai lai įsisteigia ir išbujuoja venas, tai paskui bus galima kalbėti apie kita.

Todel kiekvieno tikro lietuviu, kiekvieno tautininko pareiga pareiga paremti „Lietuvos“ dienraštį. Tai mūsų srovės gyvenimo klausimas.

// Anglų kalboje apie lietuvius.

Tautos Taryba Washingtone išleido antrą knygutę anglų kalboje apie lietuvius, kurioje išdėsto argumentus už Lietuvos nepriklausomą valstybę. Knygutę, žinoma parašyta katalikiškoje dvasioje ir todel nieko neužsiminama apie dailią senovės tikybą, nors kalba išgiriama. Taip pat nepamėnėta Štockholmo konferencija, nors Berno (kur dalyvavo katalikų delegatai) kiek plačiau aprašyta. Knygutėje telpa ir Vis. Seimo rezoliucija apie Lietuvą.

Žurnale „The Catholic World“ (rugpjūčio mėnesio) antroje vietoje telpa straipsnis įžymaus katalikų senovės tyrinėtoju, F. Aurelio Palmieri, po vardu „Catholic Lithuania“ (Katalikiška Lietuva). Autorius gana gražiai, tik žinoma pasiremdamas katalikų matymtaškiu, aprašo kaip Lietuva tapo katalikiška, kaip lenkai vartojo krikščionybę lietuvių apilenkinimui, kaip per lietuvių dvasiškijos pastangas Lietuva ėmė atbusti ir bruzdėti prie nepriklausomybės. Autorius sako: „Tėvynės atgaivinimas, tas didžiausias lietuvių poeto Miekevičiaus rašusio savo įžymiausias veikalus lenkų kalboje troškimas, yra troškimu dabartinių kenčiančios Lietuvos vadovų. Ir kaip katalikai mes turime viltį, kad jų reikalavimai taps pripažinti. Nes Lietuva yra stipriai katalikiška šalis. Jos tikėjimas žydi su kankintinių krauju. Krikščioniškas dievobaimingumas ir karštas atsidavimas Palaimintai Mergelei yra prigimtos lietuviu sielos žymės.“ P-nas Palmieri paduodamas versmės savo straipsniui, sumini nemažai lie-

tuviškų šaltinių, iš ko matyt bene jis moka lietuviškai skaityti ar labai puikiai lietuvių katalikų informuotas. Jo straipsnis mums, lietuviams, beabejo atnės naudą.

„The Cartoon Magazine“, rugpjūčio laidoje atpasakojo apie vo kiekvių bjaurybes Lietuvoje ir patalpino keletą karikatūrų kaip Vokietija pavergia-prarija Lietuvą.

// Latviai reikalauja sau apsisprendimo teisės.

„Nauj.“ perspaudina iš „Nordnaja Gazeta“ politiškas žinias apie Chicagos latvius. Pasirodo, kad tarpe latvių nėra sutikimo, pas juos veikia kelios organizacijos bekojovjančios viena su kita. Iš pranešimo matyti, jog pas juos yra daug simpatizuotojų bolševikams.

Dabar jie sutvėrė savo Tarybą, kuri išstatė savo reikalavimus: 1) Latvijos gyventojai turi turėti apsisprendimo teisę. 2) Savo veikimą derinti su lygų Volfmaniško lietuvių susivaziavimo; 3) Susizinti su kitomis lietuvių organizacijomis rupinančiomis latvių ateitimi.

Kaslink kaimynų, tai tenai pranešta, kad latviai supranta, jog lietuviams labai reikalingos ju rės, bet Rusijai jos dar reikalin gesnės. Todel latviai stoja už federatyvišką kaimynų respubliką.

Lietuvių amerikiečių Tarybos privalėtų tuojaus pradėti susinešimus su taja latvių taryba delei išrišimo bendrųjų klausimų. Juk iki šiol su latviais nebuvo galima tarties, kad nebuvo su kuomi tarties.

// Rusijoje grįžta priešistoriškėji laikai.

Kad bolševikai sugražino Rusiją į viduramžinius laikus, tai tą žino kiekvienas blaivai maštantis žmogus. Tas nušviesta geresnėje pasaulinėje spaudoje, tas pasilikta istoriškoju faktu. Bet sunku patikėti, kad bolševikai per savo trumpregystę gražintų Rusijos gyvenimo bėgį į priešistoriškuosius laikus. O vienok tas taip yra.

Paprastai visame pasaulyje kiekvienas atsako tiktai už save. Sunus neatsako prieš įstatymus už tėvų prasikaltimus, vyras neatsako už savo pačios prasikaltimus, brolis už brolio ir tt. Vienas brolis už brolio ir tt. Vienas mirėlis nubaudžiamas, kuomet kitas brolis jokios atsakomybės už tai neneša.

Gilioje senovėje buta kitaip. Tada nebuvo jokių įstatymų ir veikė taip vadinamas kruvinas kerštas. Tuomet už padarytą skriaudą keršinta giminėms, vietoje kaltininko buvo baudžiamas jo brolis ir tt. Tas išdalies buvo užsilikę pas žydus net iki Kristaus laikų, ką randame švent raštyje senojo įstatymo.

Tokis kruvinas kerštas giminėms jau senai išnyko. Kaip nei stebėtina tą kerštą giminėmis įveda socialistai bolševikai. Jie už užmušimą vokiečių pasiuntinio Mirbaho sušaudė 200 social-revoliucionierių. Čia jau pasirodė jų begalinis žiaurumas, baisi žmogžudystė. Bet visgi dar tas suprantama, nors žiauriai, nors be teismo, bet visgi galima daleisti, kad buvo 200 kaltininkų. Bet klausimas kuom kalti tų nužudytų social-revoliucionierių giminės. Kam už anų prasizėngimą jie baudžiami išsiuntimu iš Maskvos „ant poselenijos“. O tai juk faktas.

Grįžta Rusijoje priešistoriškėji laikai. Bolševikai nežinodami ką daro privedė prie to.

// Kiek prekioja laiškų pasiuntimas Rusijoje.

Šią savaitę mes gavome iš Maskvos atvirutę ir laišką. Pasirodo, kad už kiekvieną laišką į užsienius rusai turi apmokėti po 1 rub. ir 20 kap. Atvirutė gi užsieniu prekioja 40 kapeikų. Tą sprendžiamą sulgų krasos ženklų prilipintų ant laiškų. Tas reiskia, kad krasa Rusijoje pabrango daugiau nei dešimtį kartų.

// Pirmiau rūpi kas kitas, negu Lietuvos reikalai.

Šiame Nr. telpa korespondencija iš Baltimorės, Md. parodanti, kaip nekuriems mūsų viengienčiams rūpi pirmiau kas nors kitas, negu lietuviystė. Joje parodoma, kad katalikybė augščiau statoma už pačios mūsų tautos reikalą. Ir po to dar vis mūsų kata-

likai ar klerikalai sakosi, kad jiems labiausiai rūpi tautos reikalai. Tai dar vienas priparodymas kad ne taip yra.

KLAUSYMAI ir ATSAKYMAI

1) Klausimas. — Malonėkite paaiškinti mums kur yra šalis Sirija ir kas per vieni tie syrijonai? P. M-tis.

Atsakymas. — Sirija tai viena iš provincijų dabartinės Turkijos. Sirija turi plačiausią istorinę praeitį. Syrijos dalimi yra ir Šventoji žemė su Jeruzolimu. Kada tai prieš Kristaus gimimą čionai buvo svarbiausi istoriniai nuotikiai. Čia atsibuvo didžios karės tarp Babylonijos, Syrijos ir Žydu.

Syrija kalnuota šalis. Svarbiausi kalnai — tai Divano kalnai. Dabar čionai daug pustynių, čionai vasarą nuo gegužės mėnesio iki rudenii beveik nebuna lytaus. Šiaip jau anga geros žolės pašarui, užtai čia žmonės užsiima gyvulių auginimu. Dirbamos žemės nedaug. Geri laukai tiktai papiausi, ypač palei upę Jordana. Bėda tiktai tame, kad čionai tankiai užpuola sarančiai id viską laukuose išnaikina.

Gyventojai čionai tai syrijonai, ainiai senovės garsiųjų syrijonų (aramejų). Bet greta syrijonų yra daug arabų ir truputis europiečių. Dalyje gi vadinamoje Palestina daugiausiai gyvena žydai, ypač Jeruzolime. Senovės syrijonų kalba nyksta. Syrijonai paėmė arabų kalbą. Kaslink religijos, tai Syrijos gyventojai daugiausiai išpažįsta islamą, pa ni seka žydų tikyba ir krikščionys.

Apart to čionai dar gyvena armenai ir koptai, bet tai tiktai Jeruzolime ar jo apielinkėse. Kaslink Palestinoje gyvenančių žydų, tai dalinasi į dvi ruši: ispano-portugališki ir vokiškai-lenkiški. Dar yra užsilikę apie 200 seimynų senovės samaritonų, bet jų mažas skaičius jokios intakos ant šalies gyvenimo neturi.

2) Klausimas. — Girdėjau, kad yra kur tai valstija Monako, bet niekaip negaliu surasti jos ant žemlapio. Paaikinkite. P. M-tis.

Atsakymas. — Nieko nėra stebėtina, jei ant žemlapio negaliu surasti tokių „didelės“ šalies, kaip Monako. Juk jos didumas mažesnis už vieną Lietuvos vidutinį apskričio miestelį ar gerą parapiją.

Monako yra mažiausia Europos neprigulminga valstija. Ji yra prie pat Viduržemės jūrės netoli rubežiaus Fransijos su Italija. Ji netoli Francuzų miesto Nicos. Ta valstybė nor sneprigulminga, bet tokia maža, kad ant jokio su didesniu maštabu žemlapio negaliu tiktai kaipo migstas.

Viso Monako valstybė užima 21 ketvirtainį verstą, tai yra tiek kiek vienas vidutinis Lietuvos kaimas. Viso gyventojų turi apie 16 tukstančių. Jų didžiama gyvena Monako ir Monte-Karlo mje stuose. Ypač į Monte Karlo suvaziuoja iš viso pasaulio kazirnin kai ir čion palošia didžiausius turtus. Lošimų vietos apdėtos didelėmis mokesčimis taip, kad patiemis monakiečiams beveik nereikia jokių mokesčių mokėti.

Valdžios forma — tai niekuom neaprubėzuota monarchija. Monakos kunigaikštis turi iš 7 žmonių tarybą, bet ji gali tiktai partiti, o ne nutarti. Šalį valdo nukširtas general-gubernatorius. Ku nigaikštis turi ir sako kariuomenę viso apie 130 žmonių, kurie kartu yra ir policistais. Monako dabar irgi ne neutralė valstybė. Ji irgi paskelbė karę vokiečiams. Toks paskelbimas karės lai neiššaukia pas skaitytoją nusišypsoji ma. Jei Monako nebutų paskelbęs karę, tai jame surastų gera prieglauda visoki vokiški špiegai ir francuzams su italais butų sunku su jais kovoti nesulaužant tos mažytėlės valstybės neutraliteta.

VOKIŠKOS KALBOS ŽODYNAS

tai yra praktiškausias vadovėlis. Kaina su prisuntimu 35c. Piginus siųskite stampoms. „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“ 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Kas įvykdins socializmą

Kad socializmas toje prasmėje niekad neįvyks, kaip jis šiandien masių suprantamas, tai jau nereikia nei ginčyti. Šiandien masių suprantama, kad socializmui įvykus, visi bus lygūs, vienok nie kad žmonijoje lygybės nebuvo ir nebus. Lygybė negalimas daiktas. Vienok yra teisinga ta dalis socialistiško mokslo, kuri sako, kad kada nors ateityje visoki darbo įrankiai priklausys draugijai, tai yra tautai ar valstijai. Visi susinešimo įrankiai, apšvietos įstaigos, ligonbučiai, savišalpa, draugauda, darbo teisė ir tt. bus draugijos savastimi, o ne paskirui žmonių, kaip dabar yra, kurie sau nieko neveikdami pelną krauja į kišenius, patįs puva ir pado visą draugiją. Taip, tas viskas įvyks ir tai netolimaiskoje ateityje.

Bet kas gi šiuos dalykus įvykdins? Be abejo daugelis atsakys, kad tą padarys socialistai, juk jie užtai kovoja, tą mokina. Kas gi be jų daugiau padarys.

Mes gi atsakysime, kad tą įvykdins visiškai ne socialistai, bet žmonės gal toliausiai stovintio socializmo. Įvykdins toje valdoje, kaip tik matys reikalą ir naudą. Kol nėra reikalo ir naudos, tol tegul buna ir tukstančiai ar milijonai socialistų, tegul buna galingos socialistų partijos, bet jos to neįvykdins, nes ant šios žemės niekas bereikalo nesidaro.

Vienok mes turime pariparoditi. Kaipgi šia gadyne be pariparodymų apsieisi, kuomet viešpatauja vienpusis ratio. Privesime pa vyzdžius.

Kunigija iš amžių skelbia arti mo meile, bet ar jie tą meilę gali įvykdinti? Nugi ne! Savo laiku kunigams trečdalis Europos žemės priklausė, jie valdė žmonių kunus ir sielas, prieš juos karaliai drebėjo, be jų leidimo negalėjo prasidėti ar užsibaigti karė, jiems nelaidus žmogus negalėjo moteries vesti. Jie savo rankose laikė mokslą, apšvietą, valdžią. Nors viską turėjo savo rankose, vienok meilės ant žemės neinkunijo. Neinkunijo, nors tai jų yra pirmutinė pareiga kaipo Kristaus mokslo skelbėjų. Negalėjo inkunyti todėl, kad žmonės dar prie to nepriauge, tai yra nebuvo reikalo. Ir nebus kitrosios meilės kol nebus tikro reikalo, tai yra kol nebus žmonės prie to pribrendę.

Štai vėl rusai bandė peršokti per laiką. Manė, kad rusai iš aštuonioliktos metašimėio, kuriam jie gyvena, šmakšt, peršoko per išisą devynioliktą metašimį ar stačiai į dvidešimtąjį, lyg būtų galima per laiką peršokti. Tiesa, tautų gyvenimo laikrodžius galima priverst greičiau eiti, ar net visai sustabdyti, bet per laiką dar nei vienas gudruolis šuolio nepadarė. Na ir rusai gyvendami aštuonioliktame metašimtyje užsimanė pas save įvesti socializmą. Rezultate gavosi tas, kad Rusija visko nustojo, likosi apvogta, apgauta, žmonės badu miršta, cholera siaučia. Nors, kaip sako bolševikai, dabar Rusijoje 90 nušimtis visų gyventojų geidžia socializmo, bet tas 90 nušimtis to socializmo neivnes, nes dar Rusijos žmonės prie to nepriango, laikas dar neatėjo — vienu žodžiu tam nėra reikalo, ir bereikalo nieko niekas nepadarė.

Painsime dar ir trečią pavyzdį. Iš visų kultūriškųjų valstybių ant svieta, Suvienytos Amerikos Valstijos mažiausiai socialistiškai. Nežiurint į visas socialistiškias teorijas, kad socialistai ten bujoja, kur pramonė pakilus, kur veikia kapitalas, Amerikoje nor pramonė labai pakilus, bet socialistų, proporcijos žvilgsniu, turi mažiausiai. Suvienytoje Valstijoje

se perdėdami nepriskaitysime pusės milijono socialistų, tai yra Suvienytoje Valstijoje socialistų mažiau, nei pusė nuosimėio visų gyventojų. Čia socialistai nedaro jokios intekmės ant įstatymdavystės, nes ką gali kongrese padaryti vienas socialistas Londonas, prieš kitus 300 atstovų priklausančių buržuazinėmis partijoms. Vienok nežiurint į tai dabar karės metu vienas socialistiškias įstatymas pravedamas po kitam, ir niekas netik kad nesipriešina, bet tik pagiria. Taip vienu sykiu likosi paimti į valstybės rankas visi gelžkeliai, paimta natrijaus išdirbystė, dabar pereina telegrafas ir telefonas į valdžios kontrolę, tuo bus paimta tabako industrija, kalbama net mėsos gaminimo įstaigas paimti ir tt. Pagaliaus net socialistiškias teisė turėti darbą pervaista per įstatymdavystę net su kaupu. Netik, kad kiekvienas turi teisę gauti darbą, bet kiekvienas priverstas dirbti naudingą darbą. Nėra daugiau tinginių, prieš kuriuos taip saukė socialistai.

Juk tai viskas taip, kaip socialistų teorijos rodo. Niekas tam nesipriešina, o tik remia tokius gerus valdžios žingsnius. Ar tą socialistai padarė? Visai ne. Tą padarė kultūriškai amerikiečiai, nes tam yra reikalas. Yra reikalas išlošti karę, o kad karę išlošti ir del gerovės savo piliečių buvo reikalas valdžiai paimti tą viską į savo rankas. Niekas nesipriešina, nei kont-revoliucijas kelia. Po karės gi, jei bus reikalas, tai yra jei tos išdirbystės įstaigos daugiau neš naudos budamos valdžios kontrolėje, negu kad budamos privatinėse rankose, pasilikis visuomet valdžios, tai yra tautos arba visų žmonių rankose. Jeigu gi valdžiai, tai yra pačiai draugijai kontroliuojant tas išdirbystės įstaigas bus mažiau naudos, tai bus jos sugražintos tiems, iško paimta dabar, nes prie to vers didesnės naudos reikalas.

— Vienu žodžiu, iš šio paskutinio pavyzdžio matome, kad socializmo įvykdinamąją dalį įvykdins ne socialistai, bet žmonės, draugija, kadir toliausiai nuo socialistų stovinti. Įvykdins tuomet kaip bus reikalas.

Bet kada gi bus tas tikras reikalas? Ot tai klausimas. Reikalas bus tada tą padaryti, kaip bus išskiai matyti didesnė nauda. Paskui vėl kuomet jau bus žmonės ant tiek kultūriškai pakilę, kad galės tai tvarkyti. Vėl paimsi pavyzdį. Toje pačioje Rusijoje, kur dabar norima viską paimti į valstijos rankas, jokių būdu tas neš naudos, nes dar tenai žmonės žiūrė tik savo asmeninės naudos, o ne valstijos. Kas gi nežino rusiškų gelžkelių valdžiai priklausančių. Juk niekur tiek daug žukių, tai yra žmonių be bilietų nevažinėja, kaip Rusijos valdžios gelžkeliais. Kiekvienas pamena, kaip kuomet reikdavo nuvažiuoti į Kauną ar Vilnių, tai reiki kas pirkdavom bilietą. Davei konduktoriumi kokį pusrublį ir važiuoji nežiurint daugybės kontrolierių. Tas parodo tiktai tą, kad dar Rusijoje žmonės nepriango prie to, kad reikia valstijai dirbti taip pat lygiai, kaip sau. Kas gi nežino rusų patarlės: „Negalima, — rando daiktas.“

Netoli tas pats ir pas lietuvius. Štai turime įvairias organizacijas, kurios turi turta. Ar tie, kuriems pavaista tas turtas tvarkyti, tvarko kaip savo? Ne! Laikraščiuose skaitome daug korespondencijų iš įvairiausių kolonių, kad tokia ir tokia kooperacija išgyvenusi pusę ar metus laiko subankrutijo. Tuom tarpu tose pat kolonijose greta kooperacijų, privatiški biznieriiai puikiai pasilaiko. Rodos kooperacijos turėtu daug geriau atsilaikyti, jas

daugiau žmonių remia. Neatsilai ko kooperacijos todėl, kad dar pas mus labai mažai randasi tokių žmonių, kuriems visuomeninė nauda tiek pat rūpėtų, kaip savo nauda. Jei negalima mažose kooperacijose susitvarkyti, tai kągi norėti, kad viską paėmus būtų tvarka, būtų didesnė nauda! Jei privatiški biznieriiai geriau tvarko reikalus už pačią draugiją, tai aišku, kad yra reikalas jų rankose tą darbą palikti. Taip esant

gali visi norėti socialistiškios tvarkos, bet jos nebus, nes ji susidaužo į praktiškąjį gyvenimą.

Vienu žodžiu geresnę tvarką neįves socialistai, bet žmonės praktiškai priauge. Prives tie, kuriems visuomeniškias labas lygiai rūpės kaip savo labas. Ir įves tuo met kaip bus matoma iš to didesnė nauda, tai yra kuomet tam bus reikalas.

P. N.—us.

Rusijos socialistai prašo teisti bolševikus

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918.

Stockholman atvyko Gaul Ak-selrodas, Rusijos social-demokratų partijos atstovas, ir Nicholas Rusanoff, atstovas soc.-revoliucionierių partijos su tikslu išbudinti Europos demokratijas ir padaryti joms ką bolševikai yra Rusijoje padarę ir koks ten dabar yra gyvenimas. Jie išleido atžymėtina atsišaukimą į Europos socialistus. Iš pradžių jame aprašoma tos nelaimės, į kurias bolševikai Rusiją invėle, išdraskydami pramonę, paleisdami kariuomenę, ir prievarta nedaleidami joiki žmonių valios arba net ir nuomonės išreikšimo. Atsišaukimas nusiskundžia, kad net rusų demokratijos draugai nepristato sau visos teisybės. Tokie teisingi užreikšimai, kaip kad Petrogrado darbininkai išleido keletą savaičių atgal, aprašanti bolševikų tiranijos pasekmes, kraujuotus nusteibimus bruzdėjimų, kuriems žmonės pritaria, ir budus tukstančių mirimo nuo bado ir ligų, yra manomi, net vakarų Europos socialistų spaudoje, esą grynomis pasakymis. O ant tikrų žmonių pasipiktinimo išreikšimų numojama kaip ant kontr-revoliucijinės propagandos.

Gi tiesa yra ta, jog netik dideliais darbininkų bei kaimiečių didžiama yra nebolševikiška, bet dar ir priešus prie to, kad su gin klais pakilti prieš bolševikų tiraniją. Prie šių aplinkybių, socialdem. ir soc.-rev. prtijos skaito sau už pareigą pasiulyti, idant būtų sudaryta iš visų socialistinių partijų atstovų tarptautinė komisija, kuri, akompanuota patiktinųjų tulkii, aplankytų Rusiją ir po tyrinėjimų ant vietos, duotų aiškius atsakymus į sekančius klausimus:

1. Ar mes teisybę sakome, taip ar ne, kuomet užreikšiame, jog bolševikų valdžia nusidėvėjo ant tiek, kad patapo reikišios inagiu, ir nors ji ir slėpiasi po žodžiais „darbininkų bei kaimiečių valia“ vienok nesibijo panaudoti kraštutiniausias ir žiauriausias prievartos priemones prieš tuos pačius darbininkus ir kaimiečius?

2. Ar mes sakome teisybę kuomet užreikšiame, jog bolševikų valdžia dabar nebepuri jokio kito siekio kaip tik palaikyti savo valdžią, nežiurint kiek tas kaštuotu. Ir, kad su tuo tikslu akyse, ji yra pasirengusi išsižadėti visų revoliucijos laimėjimų ir apsidengti teroru, atkreiptu ne prieš buržuaziją, bet prieš kitas socialistines partijas bei tą proletariatą ir kaimiečių minią, kurią sakosi ji atstovaujanti. Ir, kad galų-gale, idant pateisinti save svetimo apgalėtojo (vokiečių) akyse, ji nesvyravo sąryšyje su Mirbacho nužudymu paguldyti po jo kojomis du šimtu jos pačios social-revoliucionieriškų sągyventojų?

3. Ar mes sakome teisybę, kuomet užreikšiame, kad bolševizmas nepadarė nieko socializmo pradų inkunijimui, ir tik išdraskė pramonę bei padarė visuotiną bedarbę ir badą?

4. Ar mes sakome teisybę kuomet užreikšiame, kad bolševikų valdžia užgina mums kiekvieną progą atidaryti svarstymus ar

kovoti už tą, ką mes rokuojame vienatine Rusijos išgelbėjimo vilti, butent suaukimas Steigiamojo Seimo ir invedimas žmonių valdymo būdų kiekvienoje vietoje, arba žodžiu sakant, inteikimas visos galės žmonių rankosna?

5. Ar bolševikai teisybę sako, kuomet tvirtina, buk visos kitos rusų socialistinės partijos jiesko ne paliuosavimą darbo klesų nuo despotinės mažumos priespaudos, bet stengiasi, santarvėje su buržuazais ir monarkistais, įvykdinti kontr-revoliuciją.

Atsišaukimas užsibaigia su saukimu, kad Internacionalas ir intekmingos darbininkiškios organizacijos neturi teisės duoti paramą bolševikams, einantiems prieš demokratybės pradus, nepažiūrėjus pirma į bešališko tyrinėjimo išvadas. Atstovai tikisi, kad Internacionalas darys ką galėdamas, idant pasiūsti minimą komisiją Rusijon ir tuomi išpildys savo pareigą netik prieš rusų proletariatą, bet ir prieš proletariatą viso pasaulio.

Sis atsišaukimas parodė mulo burbulu plyšimą. Garsioji „revoliucijinė“ taktika pas bolševikus pasirodė, kaipo carizmo inagis. Anti-militarizmas apsišreikė Raudonoja Gvardija. Panaikinimas privatinės nuosavybės, — pramonijos išdraskymu, bedarbe ir badu. Tokiu būdu socialistų utopija, busiantis rojus, tėra muoju burbulas, prieš kurį visų pirmausiai protesto balsą pakėlė patįs socialistai.

KOKIAIS BUDAIS RESPUBLIKAI UŽTIKRINA SAU SAUGUMĄ.

Jeigu respublika mažutė, tai svetima spēka ją panaikina; jeigu ji didžiulė, tai vidujini netobulumai ją išardo. Bet šie dveji keblumai veikia pas bolševikus pasirodė, kaipo carizmo inagis. Anti-militarizmas apsišreikė Raudonoja Gvardija. Panaikinimas privatinės nuosavybės, — pramonijos išdraskymu, bedarbe ir badu. Tokiu būdu socialistų utopija, busiantis rojus, tėra muoju burbulas, prieš kurį visų pirmausiai protesto balsą pakėlė patįs socialistai.

Šitokie susitnopimai dikėjai prisiidėjo palaikymui bei išvystymui senovės Graikijos gerbuviu. Romiečiai jais užpuolinėjo visą pasaulį, o visas pasaulis jais nuo Romos atsigynė. Nes, Romai ink-sigavus didžiausion galybėn, tik pahašus sutuopimai už Dunojaus bei Rheino prigelbėjo barbarams prieš jį atsilaikyti.

Miestų susidraugavimai seniaus buvo reikalingesni, negu mūsų pelno neša 400 rublių į metus.

laukuose. Silpnas, beapgynios miestas buvo atviras didesniai pavojui. Kitam jį užkariaujant, jis netekdavo netik išpildomosios bei tiesdaviškios galios, bet ir žmoniškų teisių.

Panaši respublika, galinti apsiginti nuo išlaukinio priešo, taip pat pajegia gyvuoti nesunaikinta vidujinių netobulumų ir pagėidimų; ši draugijos žieda peršpėda visokius neparankumus.

Duokim jėib kuris sąnarys užsigeistų sugriebti visą valdžią savo rankose. Jis tą vargiai įvykdintų, nes negalima juk tikėtis, kad visos kitos valstijelės bus jam prielankios. Jam gi ingyjant perdidelę prielankumą bei autoritetą, visi šaltai atsinešą sąnarių imtų bruzdėti. Jam gi pavergus dalį, likusioji laisva dalis užpultų ir jį panaikintų lyg jam neingyjus stiprios valdžios.

Ištinstant maištui vienoj valstijelėj, kitos supuolė jį pagesintų. Jeigu kur nors išliaužtų ne teisybės ir priespauda, likusioji sveika dalis jas prašalintų ir panaikintų. Vjenoj pusėj valstija nors ir griuotų, bet užtai kita partentų ir pataisytų. Gi konfederacijai nykstant, kiekviena valstijelė gali patapti vėl neprigulminga.

Kadangi šitokia valdžia susideda iš mažų valstijelių, tai jį džiaugiasi kiekvienos vidujine laime; gi išlauko jį stipri, nelyginant monarchija.

Montesqueu.

PIENININKYSTĖ LIETUVOJE

Lietuva — tai žemdirbystės ir gyvulių auginimo šalis. Pastatymas ir geras sutvarkymas žemdirbystės labiausiai gali prisidėti prie Lietuvos gerbuvio. Užtai jau nuo senai lietuviai vis stengiasi pakelti Lietuvos sodžiaus ūkį, nemaža tame klausime išleista knygu, o ir laikraščiai leidžia mi. Man norisi pakalbėti apie vieną Lietuvos ūkės šaką — pieninkystę. Žinoma, tai bus pakalbėjimas ne specialisto, bet žiurincio iš šalies.

Paprastai vidutinis ukininkas Lietuvoje laiko 4 ar 5 karves. Geriausiam atsitikime iš 4 karvių ukininkas gauna 3-4 viedrelius pieno, — tai vasarą. Žinoma, žiemą paprastai merginos pirmelija Rokia porą puodinių, tai jau labai gerai. Pieno iš 4 karvių užtenka tiktai savai šeimynai, pieno neparduoda. Jei vasarą šeimyninkė parduoda Maušiai ar Iekui kokį svarą sviesto, tai ir visas biznis iš lietuviškios pienininkystės.

Kaslink dvarų, tai ir čionai ne užsiimta pienininkyste. Laiko kumečiai sau karves, laiko jas ir dvarponis, bet tiktai sau, pieno neparduoda. Kaip ukininkai, taip ir dvaruose karvės didžiausią pelną atneša tiktai tuomi, kad padaro mėšlė. Tiek pašaro, tiek priežiūros nuema tiktai tam, kad padaryti mėšlė. Išrodytų tai pa juokimas sodžiaus ūkės, jei tas nebūtų tikrenybė.

— Tuom tarpu, jei gerai pastatyti pienininkystės ūkį, tai tikrai galima tvirtinti, kad viena geros veislės karvė gerai prižiurima, duoda daugiau pienė, negu 4-5 karvės pas ukininkus dabar pietuo davė. Daleiskime kad ukininkas laiko 5 geras karves, tai jis, į dieną nemažiau gaus kaip 10 viedrų pieno. Iš pieno galima padirbti sviestą ir surius. O juk pienas gerai apsimoka. Jan prieš karę Lietuvoje kur nekur nors labai retai, bet jau buvo bandyta užsiimti pienininkyste. Štai man teko buti grafo Zubovo dvare, kur jau pienininkystė pastatyta šiek-tiek ant racionališkesnio pamato. Jis tvirtino man, kad kiekviena karvė jau atėmus pašarą ir kitokius jos užlaikymo iškaščius, buvo reikalingesni, negu mūsų pelno neša 400 rublių į metus.

Atminkime tai, kad ta' buvę prieš karę.

Taigi matome, kad jau Lietuvoje ir pirmiau karvių laikymas nešė didelį pelną. Na, o kas būtų jei daug ukininkų laikytų karves, kuomet galima būtų įsteigti jau didesnės pieno išdirbystes, kuomet sviestą ir surius galima būtų gabenti ant Londono rinkos, tuomet dar daugiau pelno būtų.

Mes žinome, kad Danijoje ištišos ūkės verčiasi tiktai pienu. Bet gana gerai verčiasi čionai Amerikoje pienininkystės fermeriai. Jie nieku kitu neužiima, kaip tiktai pieno gaminimu, gerai verčiasi ir padaro gražų pi-nigą.

Mano noru yra atkreipti domą tų lietuvių darbininkų, kurie čionai dirba pas pienininkystės fermerius. Tegul toki darbininkai kiek galėdami daugiau pasimokina, kaip reikia karves prižiurėti, kaip elgtis su pienu. Toki lietuvių parvažiavę savo tėvyne bus labai naudingi pakėlimui Lietuvos ūkio. Pienininkai neapsileiskite!

A. M. Martus.

Delei brangumo maisto

Tulas laikas tam atgal rašiau „V. L.“ joguei „viskas brangu, bet bus dar brangiaus“ ir kad taip bus, tai jau dabar pildosi, ir kiekvienas tą brangumą peikdamas guodžiasi, jog brangu, negalima pragyventi.

Bet kodėl brangu? Tai retas pa galvoja. Dauguma, ypatingai fabrikų darbininkai ir miesčionys atsakymą palieka valdžiai ir ją už tai kaltina. Daugumai išrodo, jog valdžia turi apie juos visame apsirupinti, patįs-gi nenoritiesą pasakius, tingi.

Abelnai visi broliai darbininkai geidžia trumpų valandų darbo ir didelių algų, ir kad viskas būtų pigu, arba nors neperbrangu, bet nepagalvoje nei kiek, jog trumpumas darbo laiko ir didelė alga yt kuju kala — viską brangina.

Dauguma darbininkų ir pačių fermerių vis smelkiasi į fabrikus del trumpų valandų darbo ir didelių algų, nepaisydami savo sveikatos ir gyvaties miestuose gyvenant. Mieste reikia gyventi susikimšus, stoka oro atsikvėpti, ir reikia misti nerinkamu maistu, nes tinkamas-geras maistas darbininkui neimperkamus. Toliaus miestuose kaip kada tulų maisto reikmenų visai negaunama, o kartais del stokos kuro ir šauniai pa šalti reikia. Bet, delei visokių stokų mieste — oro, maisto ir šilumos — darbininkai pasisotina iki noro ir dar daugiau girtavimu — tai visas gerumas... ir taip, kaip šuo kariamus, prie to pripranta ir paskui išrodo jau, jog geriaus niekur ir buti negalėli.

Brangumas pačina nuo apleidimo farmų — žemdirbystės. Šiandien stoka ūkės darbininkų maisto reikmenis dar daugiau pabrangins, nes daugelis fermerių yra likę be darbininkų ir sėjasai bei sodinasi tik savo reikalams, o turgui — miestų darbininkams — nieko. Tie, kurie apdirba savo ūkės šiaip-taip su pagalba likusių darbininkų, priversti yra parduoti pagamintą maistą už negirdėtai angštą kainą, nes turi mokėti savo darbininkams veik fabriką algą \$40 iki \$60 mėnesyje ir dar maitinti, kas sykiu siekia apie \$65-85. Priegtam apie darbininkus reikia vaikščioti su pirštinaitemis, nes tik pasakius žodį teisybės, kodėl nedelios vakare ar panedėlio ryte neparėjei — liksi vienas. Toliaus reikia užmokėti ir už panedėlius praleistus pagirioms, ko nepadarius — liksi vienus. Bedirbant gerai ar ne, tylėk — ba liksi vienus.

Tokiame tai stovyje esti šian-dien farmeriai.

Beto, yra tokių fermerių, pas kuriuos yra nepakeliamas daugybė darbų, kaip ir yra gerų darbininkų, atliekančių savo prieder-mes.

Gerai darbininkai pas gerus far-merius pabuna ilgus metus, susi-čėdija skatiko ir ingija savas far-mas.

Bet guodimais visų tų negeru-mų, viršui minėtų, nepataisysi, nė valdžia nė kapitalistai jų nepa-taisys. Tuos negerumus galima pataisyti tik patiems žmonėms-darbininkams paliekant fabrikus ir miestus ir užsiimant žemdirby-ste pavieniu ar ko-opearatiiviskai.

Pavieniu galima tik sau gyvenimą apsirūpinti, o ko-opearatiiviu budu ir šaunų pelną turėti. Prie ko-opearatiiviu ukės vedimo reikia mažiausia 3-4 vyrų ant 100 ak-rų žemės, norint viską gerai ap-dirbti.

Pavienis žmogus gali apdirbti apie 20 iki 25 ak-rų žemės, iš ko turės visko pakaktinai savo šeimynai. Farmerys turintis 100 ak-rų žemės turi samdyti du darbi-ninku ir dar trečią pjutės laike, kurie atims visą fermerio naudą algoms. Farmerys pats dirbs tik už maistą be jokios algos. Nega-lint turėti gana darbininkų, lik-sis nenuvalyti javai ir tada pra-galštis sėjimo ir sodinimo. Ko-opearatiiviu budu 3-4 susitariant ant 100 ar daugiau ak-rų žemės, visiems dirbant, visi turės gerą gyvenimą, nepersunkiai dirbs, turės pertektinai sveiko maisto ir nestokuos oro, kūro ir kitų reikmenų, kurių stokuoja miestų darbininkui.

Pavyzdys.

Farmerys turi 300 ak-rų žemės. 100 ak-rų dirbama, 170 ak-rų ga-nykli ir 30 ak-rų miško — mal-tininkų ir tvoroms, užsiima pieni-butų ir kyste iš 40 karvių, bet pri-verstas parduoti savo farmą de-lei stokos ir brangumo darbinin-kių.

Ko-opearatiiviu budu 3-4 vyrai susidėję po \$1,000 ir daugiau ga-li pirkti tą farmą su viskuomi už \$13,000. (Papročiu yra įmokė-ti tik 3 ar 4 dalį, o didėji su-

ma gali likti po mortgage ant 5—10 metų su 5 nuosimėčiu). 40

karvių, kiekviena duos apie 10 kvortų pieno, skaitant po 5 cen-tus už kvortą, dienoje bus \$20, savaitėje \$140, mėnesyje \$600, o metuose \$7,200. Pusę iš tos sumos reikės išieisti pirkimui karvėms milty žiemos metu, bet, \$3,600, liks 3 ar 4 vyrams pelno, ir dar atmetant vėl pusę \$1,800 ant ne-permatomų išlaidų, liks po \$600 trims vyrams, o po \$400 ketu-riems vyrams metinės algos. Mai-stas, namai ir kuras ant vietos, nereikis pirkti, apart mažmožių — druskos, cukraus, kavos ir tt.

Ar gal miesto ar fabriko dar-bininkas metuose pasidėty \$600 arba \$400 prie dabartinių sąly-gų? Gal tik labai retas.

Žemdirbystėje yra daug šakų ir galima užsiimti — sodininky-ste, daržovėms, auginimu avių, kiaulių, galvijų, kurie itin bran-giai parduoda.

Visokių farmų pardavimui yra labai daug. Tulos parduoda žem-iaus vertumo. Trobos, gyvuliai ir mašinos neužmokamos pilnai, o žemė dovanai. Mat yra viso-kių pardavėjų, kiti reikalauja tik 3-čios ar 4-tos dalies kiek verta.

Pirkimui farmų laikas yra ge-riausias, tai vasara, nes matoma koki javai ir kaip auga.

P. Mikolainis. Claverack, N. Y.

TRUPUTIS APIE NEVYKUSI „KALBAŽINI“

Blogai, kada duonius siuva čebatus, o šiaučius ima duoną kepti.

Prisidėjo vienam žmogui per ne-valią tapti kalbažiniu, ir jisai išvedė, iš ko pačina ir kokią reik-šmę turi žodis „tautininkas.“ Tai buvo p. Butkus, kuris „Tėvynės“ No. 30, 1918, štai kokią „diser-taciją“ nurietė.

Žodis „tautininkas“ turi galu-nę „inkas.“ Iš kur tas „inkas“ Lietuvių kalboje atsirado. O gi ve iš kur. Lietuvių kalboje yra du žodžiai: „rinko“ ir „linkės.“

Jeigu koks mūsų kalbos daikta-vardis yra surinktinis, tai tasai privalo ant galo pridurti galinę „rinkas,“ o jeigu tokis daikta-vardis yra pareiškiantis palinki-mą, tai butinai turi užsibaigti su galune „linkės.“ Iš to ir išeina, kad kur yra daug mergų susi-rinke, arba kur mergos gyvena, tai tenai tas daiktas vadinasi „mergin-inkas“ tiktai kirtis turi kristi ant skiemens „mer,“ o kur žmogus labai palinkęs ant mer-gų, tai tas vadinasi irgi „mer-gin-inkas,“ tiktai čia jau kirtis nušoka ant skiemens antrojo „in.“ Tokiu budu mūsų „kalba-žiniui“ p. Butkui išėjo kaip sviestu patepta: žodžiai „rinka“ ir „linkės“ veikia persikeičia i „inkas“ ir duoda jam labai prie-eiti prie kitos labai svarbios jo dogmos, butent: ką reiškia žodis „tautininkas.“ Čia jam aišku kaip ant delno, kad „tautinin-kas“ yra niekas kitas, kaip žmo-gus „tautin-linkės,“ o mes tik vambros išmetėm net dvi prieba-lses n ir l, paskiaus perkeitėme dvi balsi u ir e, tokiu budu pa-gadinę tokį dailų ir p. Butkui la-bai reikalingą žodį „tautinlin-kęs“ nukalėm kasžinkokį ten „tautininką!“

P. Butkui žodis „tautinlinkės“ yra ve delko labai reikalingas. Ji sai nori išvesti, kad senovėje lie-tuvių buta visų internacionalų, trumpiau sakant — socialistų. Mat jeigu Lietuvis buvo prie „tautų linkės“ (lyg sakysim prie šnapso), tai juk labai aišku, kad jisai ne savo tautą mylėjo, bet vi-sas tautas; tai buvo jo amatas mylėti visas tautas. (jei bent iše-mus, Kryžiuočius, Skandinavus, ir kitus nevidonus, kuriuos be pa-gailėjimo pliekdavo, nes ir tieji juos skerdė). Todėl p. Butkus ir sako: „Matoma, jog lietuvių tauta jau žiloj senovėje yra tu-rėjusi savo internacionalistus, jeigu žodis „tautininkas“ yra už-reikškęs.“ Ir toliaus štai kaip už-reiškia: „Paaškęjęs prasmei žo-džio tautininkas,“ liekti dar pa-žymėti, jog tautininkais vadin-ties labiau pridera lietuviams so-cialistams, negu mūsų nacionalis-tams.“

Dabar kuomet mes peržiurėjom tokią „mokslingą“ p. Butkaus di-sertaciją ir dažinojom, kad se-novėje Lietuvoje buta pilna so-cialistų, tai mums tokiems pro-fanams prisieina grįžti prie a, b, c, ir savu keliu dacetii prie tokių šaunių išvedimų.

Mes žodį „tautininkas“ kitaip išvedame ir kitaip suprantame.

Pirmiausiai to žodžio išvedi-mas „Tauti-ninkas“ mums daug lengviau duodasi išvesti, nes mes sekame gyvą ir prigimtą mūsų kalbą. Kas yra „tauta“ mes žino-me. Kas yra „ninkas“ mes irgi ži-nome. Mūsų žodynuose (Kūrsai-čio, Širvydo, Lallo ir k.) žodis „ninkas“ reiškia: žmogus kuomi karštai užsiėmęs, ką nors su pa-siryžimu pradėjęs. Kuršaitis sa-ko: ninku, ninkau, niksiu, niktii, vok. „heftig beginnen;“ pav. „jie ninko (arba įvyko) į darbą;“ „su-ninko (arba sunyko) jį vy-te mušti.“ Lalis sako: niktii, angl. „to begin to do passionate-ly“ (ka-nors aistriai, karštai da-ryti). Ivinskas, Daukantas, Va-lančius ir kiti mūsų senovės ra-šytojai žodį ninkti, niktii, apnikti, įnikti, ninkas, apninkas ir tt. kiau-riai savo raštuose vartojo. Šiandien tas žodis pradeda išei-ti iš vartonės, ir jo vietą užima kitokie, nors mažiau vykę žo-džiai, kaip ve: pradėjai, „im-ti“ ir t. p., kurie toli gražu ne-perduoda lietuviškosios kalbos to žodžio lankstumo ir prasmės. Gi senovėje jisai labai plačiai va-tojamas buvo, ir net sudarė mu-sų begalinę daugybę sudurtinių-jų žodžių, kaip ve: tautininkas, ukinininkas, vietinininkas, viršininkas, pagelbininkas ir tt. Lie-tuvių kalbai formuojanties nerei-kėjo jiems vogti iš žodžio po ke-lias priebalses raides, kaip daro p. Butkus (kas dar negirdėta kal-bų moksluose). Jie mokėjo sudr-ti žodžius iš tinkamų daiktavar-džių ir veiksmoždžių, kaip ve „tauta“ ir „ninkas,“ pareiškan-tis žmogų karštai užsiėmusį tau-tos reikalais, i-ninkusį tautos la-bui darbuotis, josios kuopilniausį programą pildyti.

Dabar gi prie šito žodžio reik-smės dabartinių Amerikos Lietu-

vių supratimu. Žodis „tautietis“ yra kuoplačiausi prasmė apibudi-nimui Lietuvisio paėjimo iš tos pa-čios tautos, iš kurios visi Lietu-viai pačina. Toje prasmėje yra tautietis kiekvienas Lietuvis, ar jisai tautininkas, ar katalikas, ar socialistas, ar kitokis, su išlyga, kad jisai yra Lietuvių padermės. Gi žodis „tautininkas“ yra pras-mė jau siauresnė. Tautininkas yra žmogus, kuris yra atsidavęs savo tautos politiškos programos vykinimui, vėlgi su išlyga, kad to ji programa butų kuoplačiausiam savo tautos labui. Sulyg Ameri-kos Lietuvių įsigyvenusio supra-timo, tautininku negalėtų vadin-tis katalikas nei socialistas. Mat jrg tas nuomonė, jogei katalikai la-biaus rupinasi tikėjimo reikalais ir labiaus nusilenkia diktavi-mams Romos jerarchijos, nors tie diktavimai kartais galėtų buti ir labai priešingi Lietuvos augščiau-sim balsui. Ar ta nuomonė pilnai teisinga, čia ne vieta įsileisti. Su-lyg tos pačios nuomonės negali vadintis tautininku nei Lietuvis socialistas, nes jisai yra atsidavęs internacionalizmui, tai yra lygiai visų tautų reikalams, arba geriau sakant tik visų tautų darbininkų reikalams. Nuo Lietuvos, kaip-tautos, reikalų jie toliausiai stovi už visas partijas, ką jie parodo netik savo programais, bet ir darbu.

Tautininkas savo norais inkunija visus Lietuvos, kaipo tau-tos siekinius. Jisai pripažįsta kuo plačiausią liuosybę religijai ir so-cializmui, — žodžiu sakant, visitė-lę liuosybę, be kurios joki kul-turė tauta negalėtų luosai plė-toties. Užtai jisai ir yra tauti-ninkas. Tauta jam yra Alfa ir Omega. Jisai ve kaip žiuri į pa-saulio sutvarkymą: kiekviena tauta pirmiaus lai bus susitvar-kiusi pas save namie iš vidaus, kaip jai geografinės, rasinės ir fiziškos aplinkybės leidžia; ku-omet tas įvyks, tuomet tarpe dau-gelio arba ir visų tautų tegul įvyksta tam tikri sąryšiai ar vienas didelis visa-pasaulio sąry-šis, kuriuomi viso pasaulio valsti-jų reikšalai reguliuosis tam tik-rų tarp-tautiniu tribunalu.

bet mes, pradėję nuo filologi-jos, jau nuėjome į politiką. To-del velik užbaigsime, tikėdamies, jogei bus skaitytojams aišku, kad mes netikime, jogei senovėje Lie-tuvoje buvo pilna socialistų, kaip to p. Butkus nori, ir kaip jisai „Tėvynės“ skaitytojus tikrina.

J. O. Širvydas.

SIS-TAS

Konstantinopoliaus žuvimas

Daug kartų kariauta už Kon-stantinopolį, bet kol kas jam vis dar turkai laikosi. Vienok mok-slo vyrai, geologai, kurie laiką matuoja tukstančiais metų, gako kad Konstantinopolis turės pa-skęsti jurėse. Ir ištikro, tyrinė-jimai parodė, kad po žemės dre-bėjimo 1912 metais, Konstanti-nopolio padėjimas gana blogas. Tai tiktai laiko klausimas. Ties Konstantinopoliu žemė vis grim-sta ir jurės vis dangian už-lieja. Tiesa, gal dar pratęsti taip tukstantį metų, bet labai gali tai atsitikti, kad laike kokio žemės drebėjimo, Konstantinopolis gali iš karto išnykti nuo žemės pavir-šio.

Padavimai sako, kad kuomet doriečiai įsteigė Byzantiją (prieš 2,500 metų) tai buk taip prana-šavo: „Visos pasaulio tautos ka-riaus už šį miestą, bet gale jis niekam neteks.“

Geologai tvirtina, kad Konstan-tinopolio yra žemės drebėjimų juostoje ir kad ta vieta priešisto-riškuose laikuose atsirado tiktai laike žemės drebėjimo. Bet ši gentkartė vargiai sulauks, kad Konstantinopolio miestas žutu, tai pertrumpas laikas.

Bulvių jubilėjus.

Prieš pat šios visvasvietinės ka-rės prasidėjimą sukako lygiai 400 metų, kaip tapo išrastos bulvės.

Europai ir civilizuoatam pasauliui žinomos bulvės tiktai nuo 400 me-tų. Gaila, kad bulvių jubilėjus neapvaikščiotas.

Pirmiausiai bulvės minimos vie-noje knygoje pradžioje 1414 me-tų. Tenai pasakyta, kad Perų ka-ralystėje Pietinėje Amerikoje so-dinamas kokis tai žemės daržovė. Ir toliau aprašoma bulvės išvaiz-da. 1553 m. bulvės jau atsiranda Europoje, Francijoje, bet ilgą lai-ką buna didelė retenybė. Tame laike bulves valgyti galėjo tik-tai Francijos karalius. Paskui jau pradėjo valgyti ir šiaip jau dideli ponai. Tiktai viduryje aš-toniolikto šimtmečio mokyti vy-rai suprato, kad bulvė yra geras maistas ir ragino bulves sodinti. Nuo tada tai ir prasidėjo tikro-ji bulvių kultūra.

Ištikro bulvės ypač šioje kar-še lošia labai žymią rolę. Jei ne-butų bulvių, tai daug žmonių butų išmirę badu, juk tik bulvė-mis dabar labiausiai maitinasi Eoropa.

Geras Appetitas

yra neabutinai reikalavimu nuo kurio priguli gera sveikata. Idant palaikyti apetitą ir sustiprinti visą vidurių sistemą taip, kad ji visą darbą atlik-tų gerai, kiekvienas turėtų karts nuo karto vartoti pilvo vaistą, kuris vadinasi

Severos

Skilvinis Bitteris (Severa's Stomach Bitters)

Jis yra žinomas po visą Ame-riką kaipo gera pilvo gydulė ir apetito priduofojas. Jis pri-gelbsti prakalinti vidurių nesva-rumus ir tokiu budu pribalgia užkietėjimą ir nevirškinimą. Beto jis ypač naudingas sergant atskirtojanėiu karšėiu (dru-giu), nes suvelkina ligos už-kritimus, palengvina skaudėi-mus ir nutildo melungis.

Kaina aptiekose 75c. ir \$1.50

W. F. SEVERA CO. Cedar Rapids, Iowa.

ŠALINKIS NUO VASAROS BĖDŲ

Išsisukti nuo pilvo bėdų laike karštų vasaros dienų yra sunki užduotis. Bet jei su pagalba Trinerio Amerikoniško Kartaus Vy-no Eliksiro lakiysi savo vidurius liuosus ir užmuši juose bakteri-jas, tai jausiesi smagiai ir neturė-si vargo nors ir karščiausiose die-nose. Trinerio Amerikoniškas Vy-nas išvalo vidurius be skaudu-lio ir išlaiko juos švariais. Beto jis yra labai skanus ir neužgan-na nei jausliausio pilvo. Jį va-tođamas neketėsi nuo užkietėji-mo, nevirškinimo, galvos skaudė-jimo, nerviškumo, liudnuomo, etc. bet busi smagus nuo vasaros ir linksmybės. Kaina \$1.10 aptieko-se. Trinerio Linimentas yra la-bai populiariškas kadangi grei-tai ir pasekmingai veikia. Ta ge-riausias vaistas nuo raumatizmo, neuraigijos, strėnų skaudėjimo, niksterėjimų, tinimų, skaudanėjų raumenų ir nuvargusių kojų. Kai na 35 ir 65c. aptiekose; paėtu 45 ir 75c. Joseph Triner Company, Chemikal-Išdirbėjai, 1333-1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

U. S. Food Administration. Of Deer Rabbit better than a horse? mighty skore on not go pro-jecting four' whar der's cooking' on, 'cause a rabbit in a pot is er gold' ter look mighty good to most' ennybody 'fo' long 'count er folks' havin' ter save on meat. 'Sides folks' kinder have ter save de wheat flour fer compny en eat bread made outen dis yere 'substitute' flour. Dat wise ol' owl done say dat to win de war you got ter feed de sojer boys dat's 'dom' de fightin'. Dat's wat's takin' de wheat on meat.

Advertisement for 'Lietuvos' newspaper. Features a decorative border with columns and a central figure. Text includes: '1892 1917', 'BE ARMIJOS negalima išlošti musio. Be susi-pratusių apšviestų žmonių negalima nei lietuvių buvio pagerinti, nei Lietuvos laisvės iškovoti.', 'Geras, teisingas dienraštis yra geriausias žmonių švietėjas ir geriausias lietuvių organizatorius už Lietu-vo laisvę. Jis, kaip nenuilstantis sargas, kasdien stovės lietuvių ir Lietuvos sargyboje.', '„Lietuvos“ laikraštis per 25 metus su pasiėven-timu gynė lietuvių ir Lietuvos reikalus KAS SA-VAITE. Dabar jis virsta dienraščiu ir dirbs lietuvių labui KASDIENA.', 'Kviečiame visus gerus lietuvius prie šito naujo dienraščio prisidėti. Juo greičiaus prisidėsit, juo greičiaus jis pasiredys. „Lietuvos“ dienraščio šėrai tik po 10 dolarių. Prisidėkit į mūsų armiją su kiek išgalit TUOJAUS, tai ir jįs busite dienraščio organizatorium.', 'Noredami platesnių žinių, rašykite TUOJAUS. Gausite knygutę UZDYKĄ. Adresuokit taip: „Lietuvos“ Dienraščio Komitetas 814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

NEPAVYKĖS MERGAIVIMAS

Rašo šarunas.

Viena iš nelaimių, kuri užkranta kone ant kiekvieno jauno bernelio, tai nepavykusi meilė. Per kieno kaltę ši nelaimė įvyksta — ar per mergaičių kiet-bei lengvaširdystę, ar per bernelių neapsukrumą — man dabar nerupi tyrinėti. Tikiuosi tik, kad nei vienas nesakys buk tokios nelaimės nėra. Todel, visai nestebėtina, jog tarpe gražaus burio mūsų liaudies dainų, randasi nemažai tokių, kurios apipiešia tokius nepavykusius prisimerginimus. Man tie piešiniai taip patiko, kad bandysiu atpasakoti ir „V. L.“ skaitytojams dainų žodžiais tokios nelaimingos meilės pradžią, ugį ir pabaigą. (Dainos paimtos iš kun. Sabaliausko ir prof. Nemi rinkinio).

Štai linksmai auga jaunas bernelis, kuris dar nepažįsta šio svieto „marnasčių“:

Aš mažas bernelis,
Kaip rutų kvietkelis,
Niekio ne ašinau
Iš tos meilės jaunimo.

Bet laikas bėga kaip vanduo ir neužlgo mūsų bernelis pajunta savo sieloje naują jausmą.

Kai aš pasigėdėjau
Dvidešimts metų,
Pradėjau įieškoti
Sau jaunuos panelės.

Bernelis stengiasi išsiaiškinti sau, kodėl jis pradėjo įieškoti jaunuos panelės, ir suranda:

Nusibodo man, jaunam berneliui,
Mielo tetušio, mielos motušės klausyti;
Reikia pasimti sau draugele,
Pasikalbėti meiliais žodeliais,
Pasilinksminti ant šio svietelio.

Jis panelę susijieško ir atiduoda jai savo širdį:

Kai aš dabojau
Jauną panytelę
Tai ir padėjau
Savo širdelę.

Tėvas nujaucia, kad su sunumi kas tokio nepaprasto dedasi. Jis gal atsimena savo jaunus dienas bei savo tuometinius vargus, visai pamiršdamas apie meilės saldybes. Todel jis perspėja sunelį:

Sunaiti mano,
Jaunasai mano,
Neinsipulki
I klapatelį.

Bet sunelis jau sužavėtas ir jokių persergėjimų nebeprima.

Tetuši mano,
Senasai mano,
Kad man patinka
Jauna panelė.

Ypač jį žavi panelės dailūs darbeliai. Čia jis pasirodo tikru lietuvio artojaus sunumi:

Dienos darbelis —
Plonos drobėlės;
Nakties darbelis —
Margos juostelės.

Naujos stakelės,
Plonos drobėlės.

Bet bernelis nebūtų jaunystės stone jei neužtėmytų, jog ir pati audėjėle begalo graži:

O audėjėle,
Kaip lelijėle:

Skaistus veidelis,
Kaip putinelis
Gelsvos kaselės,
Žalios vainikėlis.

Galingas meilės jausmas visai užvaldo mūsų bernelį. Jis tampa poetu ir ima svajoti bei trokšti kas valandėlę buti su savo panytele.

Kad bučiau karveliu,
Arba volpungėliu,
Skrisčiau kas dienele
Pas savo panelę.

Rytelį nuskrisčiau,
Kad ją nubudinti;
Vėlai vakarėli,

Kad ją užmigdinti.

Bet jo mylimoji toli, toli — už dviejų šimtų mylių, už žalių girėlių. Jis jos negali tankiai matyti ir dejuoja —

Oi man Dieve, rupestėlis,
Ir galvėli klapatelis,
Toli, toli, toleliai,
Toli yr' mano panelė.

Neiškęsdamas širdies ilgesio jis eina nusiraminti į lauką, kur jis taip mėgdavo atlikinėti savo ukiškus darbus tarpe jaunos Lietuvos gamtos:

Eisiu aš laukelinu
Pasivaikštinėty;
Mažim man širdelė
Nebetaip sopėty.

Bet kur tau! Be mylimosios nei motina gamta nemielė. Kiekvienas jos tvarinys užmena apie panelę:

Einu per laukelį
Sėdu ant akmenėlio:
Kad but panytelė —
Duotų vandenėlio.

(Toliaus bus)

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne. Doudam Lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių aukšinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių. M. Bruckheimer Sons. 705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y. Telephone 3438 Stagg

Naudokitės iš Progros Šiame Momente. Savo centais ingykite nuosavą maistą. Mes turime ant pardavimo Farmų nuo 10 iki 25,000 akrų kur geriausias žemės su trioboms ir gyvuliais, prie miesto, griūti ir vandeniui. Su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu. Pasarga. — Savo kostumeriams tereitai tikėtus atmokam. Budavojame, perkame ir parduodame namus, farmas, lotus, krautuves ir dirbtuves. Išrendavojame. Su visokiais reikalais kreipkitės prie mūsų, o busit teisingai aprūpinti. A. B. ZINIS REALTY CO. 420 Lorimer Str., netoli Grand St. Brooklyn, N. Y. Tel. 3929 Stagg. 458 Grand Sar., Brooklyn, N. Y. Tel. 3837 Stagg. Ofiso valandos: — nuo 8 val. ryto iki 10 val. vakaro.

GRABORIUS JUOZAS GARŠVA. Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalansuoja ir laiduoja mirusius ant visokių kapinių. Pagarbus paruošiu nuo paprasčiausių iki praklinusių. Paršandau karientas laidotuvėms, veseljoms, krikštynomis ir kitoms pasivaizdinėjimams. Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti. 144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR. BROOKLYN, NEW YORK. Telephone 7867 Main

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS eik visada pirkti pas SIMANĄ POCIUNĄ. Čia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalavimas užkeik S. POCIUNAS 127 Grand St., kampas Berry Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint. DR. J. WALUKAS. VALANDOS: nuo 8 iki 10 ir ryto nuo 1 iki 3 po pietų nuo 6 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutarimą. 69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1331. Nik. P. Zelwis. Lietuviškas graborius. Lietuviškas graborius. 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Tel. 3837 Stagg

Telephone 1537 R. Elizabeth. DR. A. BACEVYČE. Gyvena Elizabethport'e, N. J. 161 Franklin st., kampas Second st. Ligonius priima: ryto nuo 8 — 9. po pietų nuo 1 — 1. Ryto nuo 8 iki 9 val. Po pietų nuo 1 iki 2.30. Vakare nuo 6 iki 8 val.

Tel. 595 Greenpoint. Dr. J. S. Message (Misevičia) 270 Berry St., Brooklyn, N.Y. Specialistas širdies ir plaučių ligų. Office Hours: 8-10 a.m., 12-2 p.m., 6-8 p.m.

Tel. Orchard 1374. RUSKAS-LIETUVISKAS DAKTARAS L. CHERUGAS. 39 St. Marks Pl., 8-th St. & 2-nd Ave. New York, N. Y. Po pietų 1-3, vakare 6-7:30

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius G. BENSON, 123 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

JOSU PRIZAI. Didžiausias vargas vasaros laikui, jeigu žmogus per dieną neturi maisto, o nakties laiką negali gerai pailsėti per klaidas, banaliterias, vandenius ir kitokius vaistus. Priimkite porą stampos, o apvalytą informaciją kokią būdu lengviau gausite iš šios knygos. K. C. DADOKAS. 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PIRKITE KARBES TAUPYMO ZENKLELIUS. W.S.S. WAR SAVINGS STAMPS ISSUED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Geriausias budas dėl įtrinimo. Neturi stokuot nei viename name D-ro Richter'io PAIN-EXPELLER. Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių būdų pas letuvnikus ir visame pasaulyje. Tikras tikrai su pažymėta marke "TKARA". 25c ir 50c. Butelėlis visose aptiekose arba stačiai nuo P. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius J. STOKIS. 177 Nassau Str., kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

NOTARIJUS (Rejentas) JUOZ. O. ŠIRVYDAS. 120 Grand St., B'klyn, N. Y. Kokie tik legališki popierai ir dokumentai reikia užtvirtinti ir padaryti — čia yra padaroma: Daviernostis, pirkimo bilos, liudijimai, sertifikatai, vekseliai ir tt.

LIETUVISKA RESTAURACIJA. Svariai užlaikoma, greitas ir prielankus patarnavimas. Atvažiuo svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankyti, o gausite puikius valgius, kokių tik kas pareikalavsite. Priegtam užlaikau puikius kambarius nakvynei, kaip vietiniams taip ir atkeliavusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šio adresu: MRS. FR. ZOSTAUTAS. 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata. Nesveikos Moterys. neprivalo dėti niekais ty skausmų, dieglių, gėlimų, netikslumų ir nesveikumo, kuriais jos taip dažnai serga. Nėra reikalo sirgti, ar turėti, šitas klutis. Prašalink jas iš pat pradžių. Vartok gerai žinomą vaistą moterims ir merginoms, imk Severa's Regulator.

Severa's Regulator. (Severos Regulatorija). Jis yra puikiam stiprintojui ir vaistui nuo moterų ligų. Jis veikia ramiai, greitai ir palengvina kaip bemažai. Jame nėra nieko kenksmingo sveikatai. Kiekviena moteris turėtų jį išmėginti. Kaina \$1.25 bonkai, gaunamas visose aptiekose. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

— NEPAMERŠKIT — Tautiško Namo, Extra, parankiausia Salė veselionams, Baliaims, Teatrams ir mitingams. Skaņus užkandžiai ir nakvynei. A. RAZUTIS. 101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint

Telephone 3076 Stagg. HERMAN APELER UZEIGA. Puikūs užkandžiai ir geri Cigarai. 398 GRAND STREET, kampas Rodney st. B'klyn, N. Y.

PAILSAI GEROVĖS BEJIEŠKODAMS. Nenusimink! Gerovė gyvena ant augšto kalno. Ten ją rasi, jeigu geru keliu prie jos eisi. Laisvė "Lietuva" gerai pamokiniams ir teisingoms žinioms nušviečia ir palengvina tau tą kelią prie tavo gerovės. Tik pamėgink jį skaityti. Kaina metams \$2.00; pusė metų \$1.00. Viena numerį gausite pasiūlydami UZ DYKA, jeigu tuojaus atsiskaiti "LIETUVA" 814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

DIRVA. Didžiausias ir naudingiausias laikraštis. Neuzaima barnėmis nė polemikomis. Talpina daug žinių. Talpina daug mokslisų ir pamokančių straipsnių. "DIRVA" verta skaityti kiekvienam lietuviui ir lietuvei. Tik \$2.00 metams. Kanadoj ir Meksikoj \$2.50. Kitose salyse \$3.00. Ant pažiūros vienas No. Dykai. "DIRVA" 2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

BALTIMORE, MD. LIETUVIU A' MERIKOS ATLETU KLUBO VALDYBA. Firm. Jonas Alyta, 639 W. Lombard Str. Vice-firm. Aleks. Jensus, 859 Hollins Str. Prot. rašt. Vaclavas Višeris, 822 Hollins Str. Pin. rašt. Pranas Ginkus, 822 Hollins Str. Kaa. Juozas Milinaitis, 855 W. Lombard Str. Susirinkimai buna laikomi po 1-mai ir 5-tai utarninkais šėdus mėnesi L. A. A. Kluho salėje, 639 Columbia Av. Telephone St. Paul 3074

JONAS KULBOKA Visu Draugas 291 Wythe Ave. Kampas So 1-st Str. BROOKLYN, N. Y. Tel. 279 Greenpoint.

SAULE THE SUN. Du-kart nedėlinis laikraštis smagiausias lietuviskas laikraštis visame pasaulyje. IŠEINA kas Utarninkas ir Pėnyčia. PRENUMERATA KASTUOJA Amerikoe: — Ant viso meto \$2.50. Ant pusės metų \$1.25. Europoje: — Rusijoje ir Lietuvoje \$3.50. Anglijoje ir Skotlandijoje 15 shil. Prusose 15 markų. Priegtam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių. — Adresuokite: — W. D. BOCKOWSKI & CO. 520,522 W. South Al. MAHANAY CITY, PA.

Bell Phone Dickinson 2905 M. Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Lietuvis Daktaras ir Chirurgas. Ofiso Valandas: Nuo 9 rito iki 5 po pietu Vakara, Keturge nuo 6 iki 9 P. M. Nedėliomis iki 4 po pietu.

T. M. D. REIKALAI

APIE TMD. SEKRETORIŲ
Kaip matėme iš organe patilpusių pranešimų, TMD. nebeturi sekretoriaus-knygiaus, kadangi S. Pauza atsiskakė, p. Butkus netinka, del tos pačios preizasties kaip ir p. Pauza (negyvena Čikagoje), o nuo p. Stepulionies nesigirdi nieko. Ir netik kad TMD. neturi sekretoriaus, bet ir redaktoriaus, nes mat Literatiškoji komisija dar neišsimeiga. Organą dabar redaguoja „V. L.“ redakcija.

Taip ilgai negali būti. Kuopos nežino nei kam siųsti pinigų, nei nuo ko reikalauti knygų. Taip pat, nėsant atsakomajam redaktoriui, negali tilpti naudingi drajai straipsniai, arba bent tinkamai organas suredaguotas. Kuopose gi vėl girdisi urzgėjimai prieš Seimo nutarimus apie knygiaus ir sekretoriaus sujungimą, paskyrimą moksleiviams 25-tą nuosimūtį nuo išparduotų TMD. knygų, TMD. knygyno pergabėnimą New Yorkan ir tt.

Už tokio padėjimo sudarymą visų pirmaisiai, kaltė puola ant Seimo, kuris brandingai neapsvarstęs išnešė tokius nutarimus. O antra, kaltas C. Valdybos nerangumas pranešti, kas yra daroma apie sekretoriaus rezignaciją, ir, ką veikia Lit. Kom. apie redaktoriaus klausimą? Seimas, atmetęs referendumą, nedavė kuo poms veik jokios galės veikti panašiuose atsitikimuose.

Gerai dar, kad ši visa netvarka pasidarė vasaros mėnesiuose, kuomet abelnai organizacijoje veikimas apsisotja. Bet juk artinasi ruduo ir naujų „ofensyvų“ sezonas. Reikia leisti šerno raštai, kitos knygos, išdalinti neužilgo atspaušta „Paskaitos iš Lietuvos Istorijos“. Kur tos knygos bus sudėtos: kas jas paims nuo spaustuvinko: kas tvarkys jų padalinimą po kuopas? Tai klausimai, ant kurių tegali knygiussekretorius atsakyti. Bet jis ikišiol nepasirodo.

69 kp. net išnešė protestą prieš visus (?) Seimo nutarimus. Tas būtų per kraštutinis žingsnis, ir tuomi visai pažemintume savo VIII Seimą. Bet galima sutikti protestuoti ant trijų tos kuopos paduotų Seimo nutarimų: tai yra knygos pasilikta Čikagoje, C. V. paskiria knygų iš Čikagos, raštinkui pasilikta ta pati alga, kokia buvo pernai. Tuomet p. Pauza galėtų atsiimti, savo rezignaciją ir būti teisėtu Seimo išrinktą raštinku, kaip jis faktiškai buvo per kone pereinus dvejus metus. O knygius maž vėl apsimūtų būti tas pats. Šarunas.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO

Brooklyn, N. Y. — Nežiurint vasaros karsčių musų (3-čios) kp. nariai nepameta energijos ir skaitlingai lankosi ant susirinkimų. Ypač pasižymi neseniai prisirašiusieji nariai: p-lės Benzevičūtė ir Kavaliauskintė, F. Girkontas, Zakarevičius ir kiti.

Susirinkime 26 d. liepos atsi-rado kuopos čarteris, kuris kasžin kokiū stobėtinu būdu buvo taip dingęs, kad nei valdyba, nei senesni nariai neatsimena ar kuopa jį kuomet nors turėjo. Beto, buvo nutarta atvirutėmis susaukti ant 30 rugpjūčio ar ankščiau visuotiną susirinkimą apfarti sekančius dalykus:

- 1. Vakarinės mokyklos įsteigimą.
2. Paskaitų kurso surengimą.
3. Nusitraukimą visos kuopos paveikslu, kuris tilptų knygtėje apie New Yorko lietuvių 4-tos liepos parodą.
Taigi būtų geistina, jei nariai įšanksto apdumotų apie šiuos dalykus ir suformuluotų savo sumanymus bei patarimus.
Musų kuopa jau suteikė nemažai savo gabesniųjų narių Dėdei Samui, kaip P. Bajora, K. Janku, Dičmoną ir kitus. Bet jų vietas užima yis naujesni jauni vaikinai (ir merginos).

Šarunas.

Amsterdam, N. Y. — Įvyko nepaprastas susirinkimas ir vakarienė TMD. 144 kp. Buvęs kp. pirm. p. J. Gaska sušaukė susirinkimą 19 d. liepos 8 v. vakare. Pirmiausiai apsvarstius kuopos veikimą, p. J. Gaska pranešė, kad jį šaukia 25 liepos į Dėdės Samo armiją, tai paduodas rezignaciją iš pirmininku. Pirmininku liiko aklamacijios būdu išrinktas

p. J. J. Urbelis. Apleisdamas pirm. vietą, p. Gaska ragino ir toliaus 144 kuopai darbuotis kulturos ir Tėvynės labui. Užimdamas pirm. vietą p. J. J. Urbelis peržvelgė į praeitą kuopos veikimą kur daugiausia buvo pasidar-bavęs buvęs pirmininkas ir pasi-žadėjo taipgi darbuotis, ir kvietė visus dirbti išvieno labai apšvie-tos ir kulturos. Jis inėšė, kad p. J. Gaskai už jo nuosirdų pasidar-bavimą nupirkti dovaną. Vien-balsiai priimta p. A. J. Lukšis inė-šė, kad reikia vakarienę sureng-ti ir tas likosi nutarta. Vakari-enės rengimo komisija išrinkta: p-lė Z. Kiseliūtė, p-lė M. Žukaus-kaitė ir p. Ž. Kazakaitis.

Vakarienė liko surengta 23 lie-pos pobažnytinėje svetainėje, ku-ri buvo išpušta lietuviškomis spalvomis ir plevėsavo lietuviš-ka vėliava tarpė amerikoniškų, ant vidurio stalo buvo pastatytas puikus gyvų gėlių bukietas. Apie 9:30 v. vakare visi svečiai susi-rinko ir pirm. J. J. Urbelis trumpoje prakalboje paaiškino kokiuo tikslu TMD. 144 kp. surengė šią vakarienę. Viduryje vakarienės gi kn. J. Židanavičia pakalbėjo apie dabartinį karės stovį, kad jau lietuvių armija eina ant Pet-rogrado, kad lietuviai paimtų Pe-trogradą, būtų nepaprastas žin-gnis Lietuvos istorijoje. Paskui p. J. J. Urbelis nuo TMD. 144 kp. padavė dovaną p. J. Gaskai kareivišką laikrodėlį ant rankos, linkėdamas darbuotis kariume-nėi. P-lė Z. Kiseliūtė prisegė ka-reiviams po gyvą gėlę. Toliaus kalbėjo p. J. Gaska, ragino dar-buotis, visus kvietė prisirašyti prie TMD. ir taipgi kvietė užsi-dėti mėnesines mokestis kaip pa-reiži Lietuvos piliečių. Baigian-tės vakarienei pirmininkas ppra-šė sugiedoti Lietuvai Tėvynė mu-sų ir tas likosi atlikti. Paskui padėkavojo visiems svečiams už dalyvavimą ir pasidarbayimą dau-giausiai už surengimą vakarienės.

Ant galo pradėjo atsiveikint su-svečiais kareiviai. Jau pirmiau buvo iš kuopos armijoje 6, dabar 2. p. J. Gaska ir p. J. Karuža. Gero pasisekimo kareiviai už lai-svę Lietuvos. Korespondentas

NAUJI RAŠTAI

Farmazonai, trijų aktų kome-dija. Vertė J. Kačergius. „Lais-vės“ leidinys. Kaina 50c.

LAISKAS I „V. L.“ REDAKT.

Gerb. redaktoriai: — Aš Leonas Lastauskas, buvęs mokytojų kun. Varnagiriio pa-rapijos mokykloje Brooklyn pra-šau pajieškoti mano giminių ir pažįstamų. Esu dideliame varge, bet sveikas ir gyvas. Mano an-trasas: L. Lastauskas Bol. Perejaslavskaja N50—1 Moscow, Russia.

SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Kiekvienas „Vienybės Lietuv-ninkų“ skaitytojas gali pajieš-koiti savo pažįstamą arba draugą vieną kartą ant metų Dykai per „Vienybę Lietuvninkų“. No-rėdamas pažįsinoti su savo gim-i-nėms ar pažįstamais pajieškok jų — Adresuokite — „VIEN. LIET.“ ADMINISTR. 120 Grand St., B'klyn, N. Y.

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai sveikata. — Kiekvieno prie-termė yra staugties apsaugoti sa-vo sveikatą. Pavojingiausias ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šios ligos prasideda nuo įvai-rių priežasčių, o jų išsivystymas aipsniška siekia nuo paprasto ir rumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti nor-nališką vidurių veikimą. Tą ge-riausiai galima pasiekti su tikra- a Vinco Daunoros-Trejienka ar a Trejomis Devyneriomis de-rij yra ištikimiausias vaistas nu- iduriui bei skilvio liga. Kaina dežutės su prisintim- 0 centų. Reikalaukite žinom ad- 40 V. J. Daunora, 229 Bedford

Ką Išrasti ?

Tai yra lietuviška knygtė iš-leista, kurioje yra apie 400 iš-radimų, kurie gali būti reika-lingi, likosi išduoti ant reika-lavimo ir del naudos LIETU-VIŲ ISRADEJŲ. Iš knygtės darsišiosite kokį pelną išradi-mai atnešė ir dar gali atnešti. Jeigu manote apie išradimus, tai rašyk šiandien Lietuviškai reikalaujamas knygtės, kurią išsiųsime DYKAI. AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc. (V. L.) 256 Broadway, New York, N. Y.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA

789 Broadway, So. Boston, Mass. Vedama komp. Miko Petrausko nuo 15 d. rugseco, reikalauja dvejų simtų mokinių abeju lyčių Didelis mokinių skaitlius reika-lingas tam, kad prirengus dau-giau muzikų, kurie čia, ar sugri-žę Lietuvoi, galėtų pasekmingai dirbti dailės ir muzikos srityse sparnesnio pakėlimo Meno delei. Už mokslų mokestis nebus keliami.

VINCAS J. DAUNORA APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVI
229 BEDFORD AVE. BROOKLYN, NEW YORK

DYKAI! DYKAI!
DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S.
500 Grand Str. kamps Union Avenue, Brooklyn N. Y.
Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Telephone Stagg 3695

Mokykis Francuzu Kalbos
Užsirašyk "Amerikos Lietuvi", kuriame ra-si geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

REIKALINGI AGENTAI
STRUPAS IR KOMPANIJA
SV. JUOZAPD DRAUCYSTĖ RY. KA. UZ. 22D SAUSIS 1918 M. DETROIT, MICH.

W. SLOMINSKA
MANO DIRBTUVĖ APODOVANOTA DVIEM MEDALIAIS
ant Kosciuskos Parodos už ape-stingą ir artistiską išdirbimą
KURIUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDŲ IR TAIP TOLIAUS
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.
Maker of Badges and Banners

M. Mierzwinski
Dvi Didelias BUCERNIAS,
kuriose galima gauti visokios MESOS už-taikomos pagal kra-javą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip pa-darytos Rūkiutos Mėsos, Jaunų Par-šukų, Kumpių, Krajavų Tankinių ir Kudų Lašinių.
VISADOS SVIEŽIA MESA IR OYSTAI UŽLAIKOMA.
M. Mierzwinski
125 GRAND STREET 41 AVENUE A.
Kampas Berry Str. — BUCERNES — Kampas Third Str.
BROOKLYN, N. Y. NEW YORK, N. Y.
Telephone 3359 Greenpoint. Tel. 2174 Orchard

New Plaza Hall
Dvi DIDELES SALĖS DEL BALIU. BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARELIU
PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So 1st Str., 318-324 Grand Street BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS Savininkai
VIENATINĖ SVETAINE
Galima užsisakyt Baliaus, Mitin-gams ir Veselloms, (vestuvėms)
734-736 - 3rd Ave. SO. BROOKLYN, N. Y. Telephone 1295 South.

Kandroto Užeiga
Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių
126 Grand Street
Tel. 1490 Greenpoint Brooklyn, N. Y.

ATEITIS
savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoje, Vokietijoje, Fran-cijoje, Anglijoje ir kt. "Ateitis" kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Už-sieniuose metams \$2.50. Pasižiuurti viena numeri siunčiame dovanai.
"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

IVAIRIOS ŽINIOS

LIETUVIAI SOCIALISTAI. LIAUDININKAI RUSIJOJE RE-MIA REVOLIUCIJĄ LIETUVOJ

True translation filed with the post-master of Brooklyn, N. Y. August 7, 1918. Išėjusioje Petrograde „Naujo Lietuvos“ jau po Lietuvos „Neprigulmybės“ paskelbimo randa...

Liaudininkai tokius socialistus, kaip Šiaulį, Kairį ar Biržišką jau vadina tikrai „socialistais“ su kuriais nieko bendro nenori turėti.

Prie šio klausimo mums prisieis grįžti.

DR. J. ŠLIUPAS VAŽIUOJA WASHINGTONAN.

Dr. J. Šliupas tuojaus važiuoja Washingtonan kaip vidurinės srovės atstovas Washingtone, kad dirbti delei Lietuvos laisvės.

IŠ TAUTINĖS TARYBOS VEIKIMO.

Nežiūrint vasaros šilumų, Tautinė Taryba renkas beveik kas savaitę, nes vis yra dikčiai reikalų Lietuvos laisvės darbe. Ypač daug turi susirašinėjim su amerikiečių spauda ir kitais augštais žmonėmis.

Vietines Žinias

I kempes ponedėlyje išvažiavo 6,500 naujorkiečių. Tai pirmutinis buris tų 46 tukstančių, kurie bus pašaukti rugpjūčio mėnesyje.

4-tos liepos komitetas nutarė neišsikirstyti, bet pasilikti veikti ir ant toliaus, kuomet, gali būti, reikės surengti parodas ant kokios lietuvių ar amerikiečių šventės.

4-tos liepos komitetas nutarė neišsikirstyti, bet pasilikti veikti ir ant toliaus, kuomet, gali būti, reikės surengti parodas ant kokios lietuvių ar amerikiečių šventės.

Tautininkų piknikas. Nedėlioje SLA. 83 kp. ir Sandaros 1-ma kp. turėjo Glendale giraitėje dailų pikniką, kuris but buvęs dar dailėsnis, jei šioks-toks lietaus krapnojimas nebut kludęs žmonėms rinktis.

ko, kaip kiti vyrai neįstengė net poros žingsnių prieš kalną padaryti. Paskui bėgo merginos ir dovanas gavo: B. Petrauskintė, ketletą paveikslų, ir E. Širvydytė, knygeles kaip už laisvę kovoti ir apsiavedus laimingai gyventi.

Antru žaislu buvo stiklo durinimas: užriša žmogui akis, apsuks jam galvą ir liepia nudurti alaus stiklinę nuo kelmo. Čia buvo didelė gėda visiems vyrams, kad netik stiklo nenudurė, bet dar ir mušte nenumušė.

Toliau už bakso nuo kelmo numušimą puikią dovaną apturėjo P. Sertvytis, o J. Šliakys už pabučiavimą butelio vieton merginos apturėjo „pauderio“ bakšą, kurį tuoj kitiem padovanojo kaip jam nenaudingą dalyką.

Dideliasis piknikas Brooklyno lietuvių bene bus buvęs Juniper parke subatoje. Jį surengė Sv. Jurgio dr-ja ir jame atsilankė daugiau 2 tukstančių žmonių.

Suareštavo nesiregistravusių. Pereitą pėnyčią atvažiavo į Pasaię, N. J. P. Danckevičius Brooklynan ir jį čionai suareštavo ant Grand Str., kaipo slackerį. Jis dabar sėdi kalėjime.

Svečiai. — Pereitą savaitę lankėsi „V. L.“ ofise darbus tėvynainis B. Lenkauskas iš Chicago, kuris dabar tarnauja Dėdei Samui, ir buvo atdundėjęs p. P. Baltrukonis, p-lės Danskėvičūtės ir p-lė Kazelintė iš Harrison, N. J. ir Kazys Kriaučiūnas iš Newark, N. J.

Nubaudė hotelius. — Federalis Maisto Boardas nubaudė penkis didžiausius New Yorko hotelius: Plaza, St. Regis, McAlpin (kur Tautinė Taryba laiko susirinkimus), Imperial ir Claridge už tai, kad jie slėpė cukrų. Jiem tevalia buvo turėti tiek cukrus, kad užtektų vienam mėnesiui. Gi jie turėjo jo del trijų mėnesių. Už tą tūlį bus po keleta dienų ant savaitės uždaryti, o kiti sumokės po \$10,000 Raud. Kryžiui ar Y. M. C. A.

Nauja Subway New Yorke, iš kurios buvo tikėtasi, jog dikčiai palengvins važinėjim per miestą, vietoje to, dar geriau ją suradė. Bet tai tik iš pradžių. Mat, keičiauninkai neapsipažinę su pailniais tuneliais, vingiuotais keliais, kurių dabar pilna ant Times Square stoties, tankiai paklysta. Ir toks klaidžiojimas, kuo met užėina „rush hours“, su prantama priveda tik prie kamštos. To del per dvi pirmi dieni, nemažai žmonių išėjo iš tos krušos be skrybėlių ir skvernų.

D. L. K. Gedimino dr-tės susirinkimas atsibus 9 rugp. (augusto) svetainėje po num. 73 Grand Str. Taigi meldžiū visus draugus priburti ir neužmiršti atsivesti po naują narį. Žinote, draugai, kad kiekvienas geras draugystės narys privalo veikti. Taigi Jusų priederme yra prikabinoti nors po vieną narį, kas yra lengva, nes dr-tės stovis yra geras kaip pinigiskai taip narių skaičiumi. Tokioje dr-tėje malonu ir prigulėti. Sekr. Virbalis.

Lietuviškas kvietkynas. — W. J. Olišauskas atidarė lietuvišką kvietkyną po numeriu 433 Grand Str., ir apsiima pristatyti laidotuviams, veseiloms ar šiaip pokyliams įvairiausių ir geriausių gėlių.

Naujas lietuvis graborius. — Juozas Levandauskas, baigęs Barnes Anatomijos Sanitariškų Mokslų ir Balsamavimo mokyklą 1916 m. New Yorke, išlaikė valstijos kvotimus ir gavo leidimą darbuotis kaipo balsamuotojas 1917m. Tula laiką praktikausi tulose firmose, o balandžio 19 d. 1918 išlaikė kvotimus ast laidotuvių direktoriaus. Pereitą savaitę p. Levandauskas atidarė ofisą po No. 78 So. 2nd Str.

KAS LAIMINGAS

Laimingas tas, kas nesikankina nuo blogo skilvio virkslenimo, kas viską valgo su geru apetitu ir nejaucia, kad valgis jį apsunkena.

Laimingas tas, kuris neturi pilvo išputimo ir blogo rugštaus skonio burnoje kurio kraujas tyras. Kas nesikankina galvos skaudėjimu delei skilvio nevirkslenimo ir neturi spuogų ant veido.

Laimingi visi tie, kurie naudojami prieš tas viršui suminėtas ligas, metos lapelius

Valančius kraują ir skilvį. Partola yra geriausias draugas vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienoje lietuviškoje šeimynoje turi rasti Partolą.

Partola rekomenduojama ir parduodama didelėse dėžėse prekiojanciose tiktai 1 dolarij.

VELTUI

Graži ir naudinga dovana kiekvienam, kuris prisiųs užsakymą kartu su siuomi paskelbimu. (33) Laiškus taip adresuokite:

APTEKA PARTOSA 160 Second Avenue, New York, N. Y. Dept. L 1.

U. S. Food Administration. Arter de wise of owl spit on de bait he say, sez ee—“I gwine ter sprize you all wid a mess er fishes ‘cause you alls mus’ save de meat en eat sumpin’ else instid en les git out dat of game bag en make it fish, too.” sez ee. Den he kotch a big fish and say, sez ee, “t-hoot-t-hoot—t-sub-stit-toot,” sez ee. W’en he say dat he means dat when you alls make riz biscuits jes don’t make ‘em—use corn meal ter save wheat flour fer de sojers.

DABAR YRA LAIKAS pirkti Lotus ir Namus

LINDEN, N. J. — Yra ant pardavimo: — Medinis, dviem familijom namas, su visais intaisymais. Rendos neša į metą \$372.00. Parsiduoda tik už \$3,600. Inmokėti reikia tik \$600. Balansas mėnesinėmis mokestimis į vietinį Building ir Loan Medinis namas, vienai familijai, ant Wood av. 7 kambariai. Vanduo ir gasas ir tt. Labai prieinama galima šį namą įsigyti. Parsiduoda tik už \$2,300 Du muriniai namai su visais intaisymais; dviem familijom kožnas. Nauji. Metinė renda \$420. Parsiduoda tik už \$4,100 kožnas. Medinis namas, naujas, visi moderniški intaisymai, dviem familijoms, metinė renda \$396.00. Parsiduoda už \$4,200. Išlygos sulgy sutarties. Taipgi LINDENE galite per mane pirkti lotus už cash, arba ant išmokėsių.

WEST ORANGE, N. J. — Pirmos klesos rezidencija vienai familijai, 8 dideli ir labai gražūs kambariai. Skalbykla (laundry) sklepe. Garažius. Visi moderniški intaisymai, kokie tik yra reikalingi patogiam ir gražiam gyvenimui. Pločio 100 per 200 pėdų, apsidintas įvairiais kvietkais ir vaisiais medžiais. Metinė renda \$720. Parsiduoda tik už \$6,500. Yra tikras „bargain“

BROOKLYN, N. Y. — Dviem familijom medinis namas, su 16 kambarių, Du pečiai (furnesai) del štimo. Lotas 30 per 80 pėdų. Viskas labai puikiai įrengta ir namas randasi gražioje vietoje; tuksa daktarui apsigyventi. Prekė \$5,300. Morgičius \$6,500. Yra tikras „bargain“

Norėdami šios namus pamatyti, arba platesnes informacijas apie tai gauti, teikstės visados atsisausti, ypatingai laišku arba per telefoną pas J. W. LUTKAUSKAS 217 Broadway (Room 202), New York City, N. Y. Phone Barclay 5472 Gyvenimas: Wood Av. ir 11th St., Linden, N. J.

Daktaras Jonas H. Staknevičius

234 LAFAYETTE STREET kampas Jefferson Street Newark, N. J. Telefonas: Market 9268 Ofiso valandos: 9 — 11 ryte 2 — 4 po pietų ir 6 — 8 vakare.

SILVERMAN & TOLINS ADVOKATAI

99 Nassau Street New York.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau Brolio Kleopo Navicko. Paeina Kauno gub., Raseinių pav., valasties Simkaičių. Kaimo Naukaimis. Kaip Amerikoje jau 16 metų, pirmiays gyveno Paterson, N. J. Vėliaus persikėlė į Waterbury, Conn. Dabartinui laiku nežinau kur. Malonės jis pats ar kas apie jį žino pranešti man. Turiu labai svarbų reikalą. Taippat pajieskau Tėvo Juliaus Navicko. Kaip Amerikoje virš 23 metai. Malonėčiau, kad jis pats ar kas žino kur gyvena man pranešti.

J. NAVICKAS 61 Washington Av. Waterbury, Conn. (10-10-1918.) Pajieskau brolainio Mikolo Silevičiaus iš Gumbislių kaimo, Kupreliškių parapijos, Panevėžio pav. Kauno gubern. 3 metai kaip išvažiavo iš Minneapolis, į Athol, Mass., kur ir apsigyveno. Nuo pat išvažiavimo negavau jokios žinios. Meldžiū jo paties ar kas žino man pranešti sekančiu adresu: JURGIS DAVIS 309 — 7th Av. S. Minneapolis, Minn. (32)

PARSIDUODA

Namas su trimi štorais ir dirbtuvei vieta. Parsiduoda už labai prieinamą kainą. Atsisaukite po 60 Troutman Str., B'klyn, N. Y. (34)

VIENYBĖS LIETUVNINKŲ SPAUSTUVĖ

Greičiausiai, Gražiausiai ir Pigiausiai atlieka visokius spaudos darbus

Macys Bros. Furniture Co. Telephone 2372 Greenpoint. \$1.00 į sanvaitę. Didelis išpardavimas KERIČIŲ visokie didumo. Puikus IOE-BAKSAI dideliu pasirinkime. Taipgi įvedėm skrytį GEAFAPONŲ, kur galima gaut kokį kas nori palinksiminui namų. Pristatom į visas apielinkes. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, KARAI UZSIMOKES. Musų adresas: MACYS BROS. Furniture Co. 198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Sale Comedy Teatro, Tarpe Bedford ir Driggs Ave

Vincas Struogis Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas 155 Hope St. Brooklyn, N. Y. Telefonas 2989 Stagg Residence Tel. 3671 E-Williamsburg VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI! Nuo tulo laiko užsiėmiau išdirbinėtikras LIETUVOS VĒLIAVAS musų Draugijoms, Klubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna musų drangija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto. Taigi siuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, klubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės siuom adresu: V. STRUOGIS 155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

Dr. SALETAN & POSNER SURGEON DENTIST 313 BEDFORD AVE. KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y. 10 metų toj pačoj vietoj.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS! Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi jūnkais iš Reumatizmo, kurie tiktai vartoję aptiekorius F. A. URBONO MILTELIOUS (prokus powder) ir LINITENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jus galite lengvai pasveikti ir sykin oaktis su sveikaisiais iš reumatisk skaudėjimų. REUMATIZMO MILTELIOUS ir LINITENTĄ galite gauti per pačę tiktai už \$1.25. Visi kreipkitės adresuodami: F. A. URBONAS, Aptiekorius, 151 Metropolitan Ave., Telephone Greenpoint 1411 (kampas Berry Street) Brooklyn, N. Y.

KAM UŽDYKĄ MOKI RENDAS? Tas yra laimingas kas laisvai gyvena. Rendų mokėjimas yra amžina vergija. Pasiliosuoti iš rendų-mokėjimo vergijos kiekvienas gali, nusipirkdamas sau locną namą. P-no Lint'o bendrovė gerai žinoma lietuviams, pabudojo daug namų East New Yorke, ką daugelis lietuvių yra nusipirkę ir visi pilnai užganėdinti. Namai ant dviejų ir trijų familijų parsiduoda už labai prieinamą kainą, nuo \$4,000 ir augščiau, ant labai lengvų išmokėjimų. Norėdami platesnių informacijų atsikreipkite pas reprezentantą J. AMBRAZIEJŲ (Rezidencija 566 Crescent Str.) Ofisas 168 Grand St. Brooklyn, N. Y. Telephone 4548 Greenpoint

SAVE SUGAR FOR THE MAN WHO FIGHTS